

คู่มือการประเมินความคุ้มค่า ของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

Ecosystem

Performance

Organization Transformation

Resilience & Agility

คำนำ

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการ ภายในกรม ตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ โดยมีสาระสำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ และความคุ้มค่าหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ซึ่งกำหนดว่า การเสนอขอจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ ส่วนราชการจะต้องนำเสนอผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับการมีหน่วยงานนั้น ๆ รวมทั้งตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ภายในกรอบระยะเวลา ๑ - ๕ ปี ตามแนวทางและเงื่อนไขที่ ก.พ.ร. กำหนด และให้สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ และความคุ้มค่าเสนอ ก.พ.ร. พิจารณา หากผลการประเมินปรากฏว่าไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ และความคุ้มค่าต่อราชการให้ ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบหน่วยงานดังกล่าวต่อไป และ ก.พ.ร. ได้เห็นชอบในหลักการของกรอบและแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอแล้ว ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

คู่มือการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการฉบับนี้ จะใช้เป็นกรอบแนวทาง ในการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ.ร. ดังกล่าว เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความพร้อมรับ การประเมินแก่ส่วนราชการให้สามารถประเมินตนเอง (self-assessment) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง ตามกรอบแนวทางและเงื่อนไขที่ ก.พ.ร. กำหนด ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้ง ส่วนราชการขึ้นใหม่ทั้งในระดับกรมและกองใหม่ รวมทั้งวิเคราะห์ช่องว่าง (gap) เพื่อนำไปสู่การทบทวนบทบาทภารกิจ การปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ความต้องการ ของผู้รับบริการ ประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงาน ก.พ.ร. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฯ ฉบับนี้จะช่วยสนับสนุนให้ส่วนราชการมีความเข้าใจ ต่อแนวทางการประเมินความคุ้มค่าจากการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ตลอดจนความเข้าใจต่อเจตนารมณ์ ของการประเมิน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการของส่วนราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าต่อไป

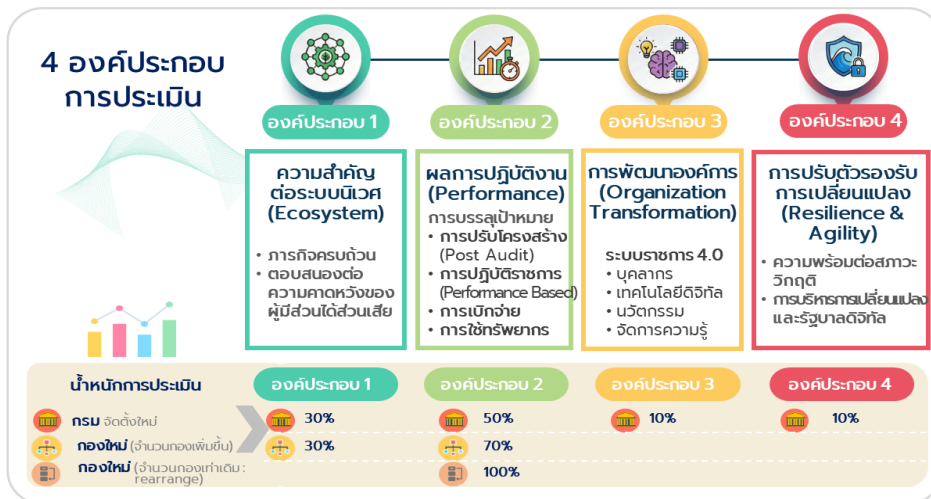
สำนักงาน ก.พ.ร.

มีนาคม ๒๕๖๙

คู่มือการประเมินความคุ้มค่าของ การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ (ฉบับย่อ)

ก.พ.ร. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบในหลักการของกรอบและแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ โดยจำแนกกลุ่มเป้าหมายเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ส่วนราชการระดับกรมใหม่ กลุ่มที่ ๒ ส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ซึ่งเพิ่มจำนวนกองในภาพ และกลุ่มที่ ๓ ส่วนราชการระดับกองใหม่ซึ่งไม่เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม (Rearrange) โดยมีรายละเอียดกรอบและแนวทางการประเมิน ดังนี้

๑. กรอบการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ จำแนกเป็น ๔ องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดประเด็นการวัด และน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ สรุปได้ดังภาพ

องค์ประกอบที่ ๑ : ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem) เพื่อประเมินความครบถ้วนในการดำเนินการกิจกรรมตามที่และอำนาจตามกฎหมาย และความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder)

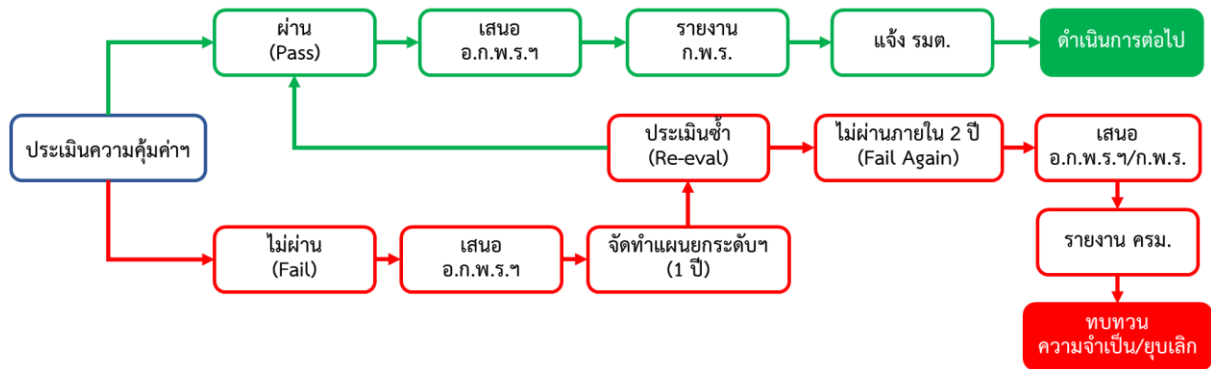
องค์ประกอบที่ ๒ : ผลการปฏิบัติงาน (Performance) เพื่อประเมินประสิทธิผลจากการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ (Post Audit และ Performance Based) รวมทั้งประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรผ่านการเบิกจ่ายงบประมาณและการบริหารต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต (Cost-Effectiveness)

องค์ประกอบที่ ๓ : การพัฒนาองค์กร (Organization Transformation) เพื่อประเมินความพร้อมในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) โดยเน้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (HRM/HRD) การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data Management) การสร้างนวัตกรรม และการจัดการองค์ความรู้

องค์ประกอบที่ ๔ : การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility) เพื่อประเมินความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan) และระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey) เพื่อรองรับความท้าทายในอนาคต

๒. กรอบระยะเวลาการประเมิน ของแต่ละส่วนราชการเป็นไปตามมติที่ ก.พ.ร. กำหนดภายใน ๑ - ๕ ปี ตามแต่กรณี โดยเริ่มนับจากวันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับจนครบระยะเวลาการประเมินที่ ก.พ.ร. กำหนด

๓. แนวทางการดำเนินการภายหลังสรุปผลการประเมิน กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกรมใหม่ และส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ซึ่งเพิ่มจำนวนกองในภาพรวม สรุปได้ดังภาพ

กรณีผ่านการประเมิน : สำนักงาน ก.พ.ร. จะรายงานต่อ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการและ ก.พ.ร. เพื่อทราบและแจ้งผลการประเมินต่อรัฐมนตรีทราบ

กรณีไม่ผ่านการประเมิน : สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอต่อ อ.ก.พ.ร.๑ เพื่อพิจารณา และส่วนราชการต้องจัดทำแผนยกระดับฯ ประสิทธิภาพการดำเนินการภายในระยะเวลา ๑ ปี หากผลการประเมินไม่สะท้อนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่อเนื่องเป็นเวลา ๒ ปี สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอต่อ อ.ก.พ.ร.๑ พิจารณาให้ส่วนราชการดังกล่าวไม่มีความคุ้มค่าในการดำเนินการจากปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ รวมทั้งเสนอต่อ ก.พ.ร. และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาความจำเป็นของการคงอยู่ของส่วนราชการดังกล่าวต่อไป

สำหรับส่วนราชการระดับกองใหม่ (Rearrange) สำนักงาน ก.พ.ร. จะรายงานต่อ อ.ก.พ.ร.๑ ทราบหรือพิจารณาเป็นรายกรณี

๔. การเตรียมความพร้อมของส่วนราชการ กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกรมใหม่ ส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ และส่วนราชการระดับกองใหม่ซึ่งไม่เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม (Rearrange) แสดงได้ดังตาราง

การดำเนินการ	กรมใหม่	กองเพิ่มใหม่	กองใหม่ (Rearrange)
๑) จัดทำห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) แสดงความเชื่อมโยงระหว่างภารกิจ ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ที่สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	
๒) จัดทำภาพรวมระบบนิเวศ (Ecosystem) เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมระบุบทบาทและความสำคัญของหน่วยงานในระบบนิเวศนั้น	✓	✓	
๓) ขับเคลื่อนการปฏิบัติราชการให้บรรลุค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้าง (Post Audit) และตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Based)	✓	✓	✓
๔) ขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กรสู่ระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) ในมิติต่างๆ เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์	✓		

การดำเนินการ	กรมใหม่	กองเพิ่มใหม่	กองใหม่ (Rearrange)
๕) เบิกจ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ๕.๑) จัดทำและรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ๕.๒) จัดทำและวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยผลิต แผนเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด	✓		
๖) ยกระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey) ตามแนวทางที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กำหนด	✓		
๗) ดำเนินการตามข้อเสนอยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานในสังกัดที่มีอยู่เดิม (One-In, X-Out) หรือข้อเสนอการถ่ายโอนภารกิจหลัก หรือข้อเสนอยุบเลิกภารกิจหรือยุบรวมหน่วยงานของส่วนราชการอื่น (X-In, Y-Out) ตามเป้าหมายที่ได้ระบุในคำชี้แจงประกอบการแบ่งส่วนราชการภายในกรม		✓	
 อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ ๗ ข้อ ๗.๓ แนวทางดำเนินการของส่วนราชการ			

๕. รายการเอกสารที่ต้องจัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดการประเมิน

ส่วนราชการจัดทำรายงานสรุปผลการประเมินผลตนเอง (Self-Assessment) จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการประเมินผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opdc.go.th และระบบวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ (Public Sector Structure Analysis System : PAS) ดังนี้

๕.๑ ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการกิจ รายงานสรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการจริงตามหน้าที่และอำนาจ (ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้าต่อหนึ่งกรม/กองที่จัดตั้งเพิ่มใหม่) พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์

๕.๒ รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ ผู้กำหนดนโยบาย (เช่น รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง) หน่วยงาน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจสำคัญ เพื่อให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นต่อไป

๕.๓ ข้อมูลอื่นๆ

๑) กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกรมใหม่

(๑) รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบ GFMS

(๒) รายงานผลการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต

(๓) รายงานผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล (DG Readiness Survey)

๒) กรณีการจัดตั้งส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ซึ่งเป็นการเพิ่มจำนวนกองในภาพรวม ต้องรายงานผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามข้อเสนอยุบรวมหน่วยงานในสังกัดที่มีอยู่เดิม (One-In, X-Out) หรือข้อเสนอการถ่ายโอนภารกิจหลัก (Core Function) หรือข้อเสนอยุบเลิกภารกิจหรือยุบรวมหน่วยงานของส่วนราชการอื่น (X-In, Y-Out) ตามเป้าหมายที่ได้ระบุในคำชี้แจงประกอบการแบ่งส่วนราชการภายในกรม

๖. เงื่อนไขเพิ่มเติมที่ ก.พ.ร. กำหนด

ส่วนราชการใดที่อยู่ระหว่างการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ ให้ชะลอการเสนอจัดตั้งหน่วยงานระดับกองเพิ่มใหม่ จนกว่าจะผ่านการประเมินความคุ้มค่า ดังกล่าวจาก ก.พ.ร. ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่ให้ใช้วิธีการ Rearrange ในเบื้องต้น

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ ๑	หลักการและที่มา	๑
	๑.๑ หลักการและที่มา	๒
	๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
	๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย	๓
บทที่ ๒	กรอบและแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ	๔
	๒.๑ แนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ	๕
	๒.๒ กรอบการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ	๖
	๒.๓ ระยะเวลาประเมิน	๑๑
บทที่ ๓	องค์ประกอบที่ ๑ ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)	๑๒
	ประเด็นการวัด ๑.๑ ความครบถ้วนและผลการดำเนินการกิจ	๑๔
	ประเด็นการวัด ๑.๒ การตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ (Ecosystem)	๑๘
บทที่ ๔	องค์ประกอบที่ ๒ ผลการปฏิบัติงาน (Performance)	๒๑
	ประเด็นการวัด ๒.๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) และการประเมิน ประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based)	๒๓
	ประเด็นการวัด ๒.๒ การเบิกจ่ายงบประมาณ	๒๕
	ประเด็นการวัด ๒.๓ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต)	๒๗
บทที่ ๕	องค์ประกอบที่ ๓ การพัฒนาองค์กร (Organization Transformation)	๒๙
	ประเด็นการวัด ๓.๑ การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management & Human Resource Development)	๓๑
	ประเด็นการวัด ๓.๒ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management)	๓๓
	ประเด็นการวัด ๓.๓ การสร้างนวัตกรรมองค์กร (Organizational Innovation)	๓๔
	ประเด็นการวัด ๓.๔ การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management)	๓๕
บทที่ ๖	องค์ประกอบที่ ๔ การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)	๓๗
	ประเด็นการวัด ๔.๑ ความสามารถในการปรับตัว การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Agility and Change Management)	๓๙
	ประเด็นการวัด ๔.๒ การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity)	๔๑
	ประเด็นการวัด ๔.๓ การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)	๔๒
บทที่ ๗	การพิจารณาผลการประเมินความคุ้มค่า และแนวทางการดำเนินการของส่วนราชการ	๔๔
	๗.๑ แนวทางสรุปผลการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ	๔๕
	๗.๒ แนวทางการดำเนินการภายหลังการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร.	๔๕
	๗.๓ แนวทางการดำเนินการของส่วนราชการ	๔๗

บทที่ ๑
หลักการและที่มา

หลักการและที่มา

๑.๑ หลักการและที่มา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓/๑ บัญญัติให้การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน การลดภารกิจและ ยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม เห็นชอบการปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการ ภายในกรมตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ โดยมีสาระสำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ และความคุ้มค่าหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ซึ่งกำหนดว่า การเสนอขอจัดตั้งหน่วยงาน ขึ้นใหม่ ส่วนราชการจะต้องนำเสนอผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมีหน่วยงานนั้น ๆ รวมทั้งตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ภายในกรอบระยะเวลา ๑ - ๕ ปี ตามแนวทางและเงื่อนไขที่ ก.พ.ร. กำหนด และให้สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ และความคุ้มค่าเสนอ ก.พ.ร. พิจารณา หากผลการประเมินปรากฏว่าไม่เกิดผล สัมฤทธิ์และความคุ้มค่าต่อราชการให้ ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบหน่วยงานดังกล่าวต่อไป ซึ่ง ก.พ.ร. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ ได้เห็นชอบในหลักการของกรอบและแนวทางการประเมิน ความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอแล้ว และเห็นชอบการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในการปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม กรณีเสนอ จัดตั้งหน่วยงานระดับกองเพิ่มเติม ดังนี้ “กรณีส่วนราชการที่จัดตั้งส่วนราชการเพิ่มใหม่และอยู่ระหว่างการ ประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการดังกล่าว จะต้องให้ ก.พ.ร. เห็นชอบผลการประเมิน ดังกล่าวก่อนจะมีการเสนอคำขอปรับปรุงโครงสร้างเพื่อจัดตั้งส่วนราชการใหม่เพิ่มเติม ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่ให้ใช้วิธี Rearrange โดยไม่เพิ่มจำนวนส่วนราชการ (กอง) ในภาพรวม”

การจัดทำคู่มือการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการสร้างความรับรู้และความเข้าใจต่อการดำเนินการแก่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ ที่เสนอขอจัดตั้งกรมและกองเพิ่มใหม่ ทั้งในกรณีที่เพิ่มจำนวนกองและไม่เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม (Rearrange) ซึ่งได้ปฏิบัติงานมาแล้วตามเงื่อนไขระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด และต้องเข้าสู่กระบวนการประเมินความคุ้มค่า ของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ โดยกรอบแนวคิดในการประเมินฯ มุ่งเน้นการประเมินความครบถ้วน และผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ระดับชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงหรือนโยบายที่สำคัญตามหน้าที่และอำนาจ ความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความสามารถในการพัฒนาองค์การในมิติต่าง ๆ รวมทั้งการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อน เป้าหมายสำคัญให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมใน ๔ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ความสำคัญ ของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem) ๒) ผลการปฏิบัติงาน (Performance) ๓) การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation) และ ๔) การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)

ผลการประเมินจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนปรับปรุงบทบาทภารกิจ หน้าที่และอำนาจ และโครงสร้างของส่วนราชการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของส่วนราชการ หรือการทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่ของส่วนราชการต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

คู่มือการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้ส่วนราชการเตรียมความพร้อมและสามารถดำเนินการรองรับการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องตามแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ
- ๒) เพื่อให้ส่วนราชการที่จัดตั้งใหม่สามารถประเมินตนเอง (Self-assessment) โดยเฉพาะความสามารถในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายและเป้าหมายระดับชาติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดตั้งส่วนราชการ ทั้งในระดับผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) รวมทั้งสามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ซึ่งได้กำหนดหลักการสำคัญเพิ่มเติมให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากรมหรือกองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ภายในกรอบระยะเวลา ๑ - ๕ ปี จึงได้จำแนกกลุ่มเป้าหมายการประเมิน ตามลักษณะการจัดตั้งส่วนราชการออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกรมใหม่”

กลุ่มที่ ๒ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่” ซึ่งเป็นการเพิ่มจำนวนกอง

กลุ่มที่ ๓ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกองใหม่” ซึ่งเป็นการยุบส่วนราชการระดับกองเดิมและจัดตั้งกองใหม่ โดยไม่กระทบจำนวนกองในภาพรวม (Rearrange)

ทั้งนี้ กรณีการปรับบทบาทภารกิจ และเปลี่ยนชื่อ ที่ไม่มีการยุบกองเดิมและจัดตั้งกองใหม่ จะไม่เข้าข่ายการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

บทที่ ๒

กรอบและแนวทางการประเมินความคุ้มค่า ของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

กรอบและแนวทางการประเมินความคุ้มค่า ของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

๒.๑ แนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

ก.พ.ร. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบแนวทางการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ซึ่งกำหนด ขั้นตอนและวิธีการประเมินจำแนกเป็น ๒ องค์ประกอบสำคัญ เพื่อให้การประเมินความคุ้มค่าจากการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ มีความเหมาะสมและสะท้อนถึง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าของการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและครบถ้วน ดังนี้

๒.๑.๑ การประเมินความคุ้มค่า

พิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของส่วนราชการในปัจจุบัน โดยจำแนกประเด็นการประเมินออกเป็น ๔ องค์ประกอบหลัก ได้แก่

(๑) ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem) ในด้านความครบถ้วนและ ผลการดำเนินการกิจและการตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) ผลการปฏิบัติงาน (Performance) จากความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย การปรับปรุงโครงสร้าง ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

(๓) การพัฒนาองค์กร (Organization Transformation) ในการเป็นระบบราชการ ๔.๐

(๔) ความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. อาจจัดให้มีการประเมินผลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน เพิ่มเติมสำหรับการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าของการจัดตั้งส่วนราชการทั้งในกรณีกรมเพิ่มเติมและ กองเพิ่มเติมได้อย่างครอบคลุมในทุกมิติ

๒.๑.๒ การวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะ

เมื่อส่วนราชการจัดส่งข้อมูลประกอบการประเมินไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. แล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์ความสำคัญ จำเป็นของภารกิจภายใต้บริบทสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน วิเคราะห์ ความซ้ำซ้อนของหน่วยงานในระบบนิเวศ (Ecosystem) รวมทั้งการศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล เพื่อประกอบการวิเคราะห์ความซ้ำซ้อนและความจำเป็นของหน่วยงาน

(๒) การวิเคราะห์เพื่อกำหนดข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทภารกิจ หน้าที่และอำนาจ รวมทั้ง กลไกบริหารของส่วนราชการใหม่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดตั้งหน่วยงาน

๒.๒ กรอบการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

กรอบการประเมินความคุ้มค่าการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

ภาพที่ ๑ องค์ประกอบการประเมินความคุ้มค่าการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

๒.๒.๑ ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem) พิจารณาจากความครบถ้วนของการดำเนินงานภารกิจหลัก หน้าที่และอำนาจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งและระดับผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งความสามารถในการตอบสนองความคาดหวัง และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศการปฏิบัติงาน (Ecosystem)

๒.๒.๒ ผลการปฏิบัติงาน (Performance) พิจารณาประสิทธิภาพจากการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่สะท้อนจากผลการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญทั้งในระดับผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) รวมทั้งประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรจากผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี ความสามารถในการดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า

๒.๒.๓ การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation) พิจารณาจากประเด็นการพัฒนาองค์การในมิติต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาส่วนราชการให้สามารถรองรับได้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ การสร้างนวัตกรรมองค์การ และการจัดการองค์ความรู้ เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย เป้าหมายยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๔ การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility) พิจารณาจากประเด็นการพัฒนาองค์การในมิติต่าง ๆ ของส่วนราชการ ที่ได้จากการวิเคราะห์แนวโน้ม คาดการณ์สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อันจะนำมาสู่การเตรียมความพร้อม และความสามารถในการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริษัทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ และการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล

โดยมีประเด็นการวัดและรายละเอียดการประเมินในแต่ละประเด็นการวัด ดังนี้

ตารางที่ ๑ ประเด็นการวัดและรายละเอียดการประเมินในแต่ละประเด็นการวัด

องค์ประกอบ	ประเด็นการวัด	รายละเอียดการประเมิน
๑. ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)	๑.๑ ความครบถ้วนและผล การดำเนินภารกิจ	พิจารณาจากความครบถ้วนของการดำเนินการกิจ ตามหน้าที่และอำนาจ และระดับผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับ และคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากความสามารถในการตอบสนองความคาดหวัง ได้แก่ กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้อง กับภารกิจที่ปรากฏใน Ecosystem
	๑.๒ การตอบสนองต่อ ความคาดหวังของผู้กำหนด นโยบาย หน่วยงาน และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ในระบบนิเวศ (Ecosystem)	
๒. ผลการปฏิบัติงาน (Performance)	๒.๑ การบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) และการประเมิน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Based) ๒.๑.๑ การบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) ๒.๑.๒ การประเมิน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Based)	พิจารณาประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของ ส่วนราชการ ที่สะท้อนจากผลการบรรลุเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่สำคัญในปีงบประมาณล่าสุด ดังนี้ (๑) ตัวชี้วัดสะท้อนความสำเร็จจากการปรับปรุง โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) ว่า ส่วนราชการสามารถผลักดันการดำเนินงานได้บรรลุ เป้าหมายตัวชี้วัดตามที่ ก.พ.ร. มีมติเห็นชอบได้ อย่างครบถ้วนหรือไม่ (๒) ตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ (Performance Based) ประจำปีงบประมาณล่าสุดที่ เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจว่าสามารถผลักดัน การดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายครบถ้วนหรือไม่
	๒.๒ การเบิกจ่ายงบประมาณ	พิจารณาประสิทธิ ภาพการใช้ทรัพยากรจาก ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีเทียบกับวงเงิน งบประมาณที่ได้รับโดยจะใช้ข้อมูลการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณจากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS)
	๒.๓ การใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วย ผลผลิต)	พิจารณาจากข้อมูล Cost - Effectiveness ที่ สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากร โดยมีการ จัดทำและวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยผลิต รวมทั้งจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ จากการจัดทำต้นทุน ผลผลิตตามแนวทางที่ กรมบัญชีกลางกำหนด
๓. การพัฒนาองค์การ	๓.๑ การพัฒนาและการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ (Human	พิจารณาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากร บุคคล การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุน

องค์ประกอบ	ประเด็นการวัด	รายละเอียดการประเมิน
(Organization Transformation)	Resource Management & Human Resource Development (PMQA ข้อ ๕.๑, ๕.๓)	การปฏิบัติงานที่คล่องตัว และการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะ สมรรถนะ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้หลากหลาย ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างเหมาะสม
	๓.๒ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management) (PMQA ข้อ ๔.๒)	พิจารณาจากประสิทธิภาพของการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นดิจิทัล (Digitized Data) การเผยแพร่ เชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูล (Sharing Data) และการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน (Digitized Process) เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์และ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเหมาะสม
	๓.๓ การสร้างนวัตกรรมองค์การ (Organizational Innovation) (PMQA ข้อ ๖.๒, ๓.๒)	พิจารณาจากความสามารถของส่วนราชการในการพัฒนานวัตกรรม ที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และตอบสนองความ คาดหวัง ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการใน ภาพรวม และผู้รับบริการเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะ บุคคลได้อย่างเหมาะสม
	๓.๔ การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) (PMQA ข้อ ๔.๓)	พิจารณาจากประสิทธิผลจากกระบวนการจัดการ องค์ความรู้ของส่วนราชการ และการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน องค์ความรู้กับหน่วยงานเครือข่ายภายนอก เพื่อนำไปสู่ การพัฒนา การแก้ไขปัญหา รวมทั้งการสร้างนวัตกรรม และการสนับสนุนให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) อย่างเหมาะสม
๔. การปรับตัวรองรับ การเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)	๔.๑ ความสามารถในการปรับตัว การบริหาร การเปลี่ยนแปลง (Agility and Change Management) (PMQA ข้อ ๑.๑, ๒.๑)	พิจารณาจากความสามารถของส่วนราชการใน การเตรียมความพร้อม และการตอบสนองต่อ ความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริษัทต่าง ๆ ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายหรือยุทธศาสตร์ รวมทั้งมีการติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาให้บรรลุเป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบ	ประเด็นการวัด	รายละเอียดการประเมิน
	<p>๔.๒ การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity) (PMQA ข้อ ๖.๓)</p>	<p>พิจารณาจากการมีแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (BCP : Business Continuity Plan) ที่ครอบคลุมทุกสภาวะวิกฤติที่มีโอกาสเกิดขึ้นกับองค์กร และมีการทบทวนและทดสอบการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ (๑) ด้านบุคลากร (People) (๒) ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน (Premise) (๓) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลที่สำคัญ (๔) ด้านวัสดุอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก (๕) ด้านลูกค้า/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ให้บริการ โดยการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะวิกฤติและลดผลกระทบจากการหยุดชะงักในการดำเนินงานหรือการให้บริการ เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของหน่วยงาน</p>
	<p>๔.๓ การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)</p>	<p>พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบาย เป้าหมายยุทธศาสตร์อย่างยั่งยืนในอนาคต โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey) ในปีปัจจุบันหรือปีงบประมาณล่าสุด</p>

ทั้งนี้ กรอบการประเมินความคุ้มค่าการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ จะใช้ข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงภายนอกส่วนราชการ (Third party) ดังนี้

๑) ระบบวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ (Public Sector Structure Analysis System) ระบบติดตามประเมินผลการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ (Post-Audit) ระบบการรายงานผลการปฏิบัติราชการ (e-SAR) และระบบรายงานผลการประเมินส่วนราชการ PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.

๒) ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System) และระบบการประเมินผลคุณภาพการบัญชีภาครัฐ (Government Accounting Quality Assurance and Evaluation System) จากกรมบัญชีกลาง

๓) ระบบรายงานการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล จากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) โดยมีน้ำหนักคะแนนการประเมินในแต่ละประเด็นการวัด ดังนี้

ตารางที่ ๒ น้ำหนักคะแนนการประเมินในแต่ละประเด็นการวัด

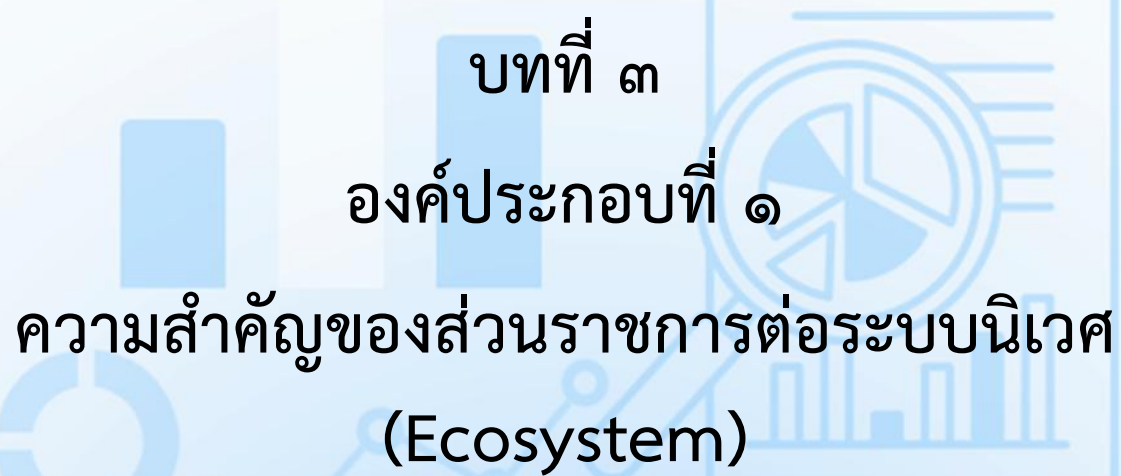
ประเด็นการวัด	กรมใหม่ (น้ำหนัก)	กองใหม่ (น้ำหนัก)	
		กองเพิ่มขึ้น	กองเท่าเดิม (Rearrange)
(๑) ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)	๓๐	๓๐	
(๑.๑) ความครบถ้วนและผลการดำเนินงาน	๑๕	๑๕	
(๑.๒) การตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ (Ecosystem)	๑๕	๑๕	
(๒) ผลการปฏิบัติงาน (Performance)	๕๐	๗๐	๑๐๐
(๒.๑) การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) และการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based)	๔๕	๗๐	๑๐๐
(๒.๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ	๒.๕		
(๒.๓) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต)	๒.๕		
(๓) การพัฒนาองค์กร (Organization Transformation)	๑๐		
(๓.๑) การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management & Human Resource Development) (PMQA ข้อ ๕.๑, ๕.๓)	๒.๕		
(๓.๒) การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management) (PMQA ข้อ ๔.๒)	๒.๕		
(๓.๓) การสร้างนวัตกรรมองค์กร (Organizational Innovation) (PMQA ข้อ ๖.๒, ๓.๒)	๒.๕		
(๓.๔) การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) (PMQA ข้อ ๔.๓)	๒.๕		
(๔) การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)	๑๐		
(๔.๑) ความสามารถในการปรับตัว การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Agility and Change Management) (PMQA ข้อ ๑.๑, ๒.๑)	๒.๕		
(๔.๒) การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity) (PMQA ข้อ ๖.๓)	๒.๕		
(๔.๓) การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)	๕		
รวม	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

๒.๓ ระยะเวลาประเมิน

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ กำหนดให้ส่วนราชการต้องประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการภายหลังการจัดตั้งส่วนราชการภายใน ๑ – ๕ ปี ตามแนวทางและเงื่อนไขที่ ก.พ.ร. กำหนด ดังนั้น กรอบระยะเวลาการประเมินของแต่ละส่วนราชการจึงเป็นไปตามมติที่ ก.พ.ร. กำหนด ภายใน ๑ – ๕ ปีตามแต่กรณี โดยเริ่มนับจากวันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับจนครบระยะเวลาการประเมินที่ ก.พ.ร.กำหนด และสำนักงาน ก.พ.ร. จะเริ่มกระบวนการประเมินทันทีภายหลังครบตามกำหนดเวลาดังกล่าว

การรายงานผลประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ ให้ส่วนราชการใช้ผลการดำเนินงานของปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบออนไลน์ที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน ก.พ.ร. กรมบัญชีกลาง และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นข้อมูลประกอบการประเมินความคุ้มค่า ยกเว้น การประเมินการตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ (Ecosystem) ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการสำรวจภายหลังครบระยะเวลาการประเมินที่ ก.พ.ร.กำหนด

รายละเอียดแนวทางการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการและรายการข้อมูลประกอบการประเมินผล แหล่งข้อมูล และกำหนดการรายงานปรากฏตามเอกสารหัวข้อ ๗.๓ แนวทางดำเนินการของส่วนราชการ

บทที่ ๓
องค์ประกอบที่ ๑
ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ
(Ecosystem)

องค์ประกอบที่ ๑

ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)

๑. หลักการ

ส่วนราชการที่มีการเสนอขอจัดตั้งกรมใหม่และกองเพิ่มเติม (เพิ่มจำนวนกอง) ซึ่งได้ดำเนินการกิจมาแล้วตามระยะเวลาที่กำหนด จะต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของส่วนราชการในระบบนิเวศ (Ecosystem) โดยพิจารณาจากความครบถ้วนของการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ และระดับผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับ รวมทั้งความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับการกิจที่ปรากฏในระบบนิเวศ (Ecosystem)

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

๒.๑ เพื่อประเมินความสามารถในการขับเคลื่อนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจได้อย่างครบถ้วนตามกฎหมายจัดตั้งหรือกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

๒.๒ เพื่อประเมินความสามารถในการตอบสนองความคาดหวัง สร้างการยอมรับ และความเชื่อมั่นต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. แนวทางการประเมินในองค์ประกอบที่ ๑

การประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในองค์ประกอบที่ ๑ ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem) ของกลุ่มที่ ๑ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกรมใหม่” และกลุ่มที่ ๒ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกองเพิ่มเติม” (เพิ่มจำนวนกอง) กำหนดน้ำหนักร้อยละ ๓๐ ประกอบด้วย ๒ ประเด็นการวัด ดังนี้

ประเด็นการวัด	กรมใหม่ (น้ำหนัก)	กองใหม่ (น้ำหนัก)	
		กองเพิ่มขึ้น	กองเท่าเดิม (Rearrange)
(๑) ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)	๓๐	๓๐	
(๑.๑) ความครบถ้วนและผลการดำเนินการกิจ	๑๕	๑๕	
(๑.๒) การตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ (Ecosystem)	๑๕	๑๕	

องค์ประกอบที่ ๑ ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)

ประเด็นการวัด ๑.๑ ความครบถ้วนและผลการดำเนินงาน

๑) คำอธิบาย :

พิจารณาความสำคัญและจำเป็นของส่วนราชการต่อระบบนิเวศจากความสามารถในการขับเคลื่อนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจอย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และผลลัพธ์ (Outcome) หรือผลกระทบ (Impact) เชิงประจักษ์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมต่อระบบนิเวศ (Ecosystem) ดังนี้

(๑) ความครบถ้วนของการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ความสามารถในการขับเคลื่อนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการจัดตั้งในระดับผลลัพธ์ (Outcome)/ผลกระทบ (Impact) ของส่วนราชการ

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากร้อยละความครบถ้วนและระดับผลการดำเนินงานตามภารกิจที่เกิดขึ้นเชิงประจักษ์เทียบกับหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ตามกฎหมายจัดตั้ง กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยคำนวณจากคะแนนเฉลี่ยของผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑.๑.๑ ความครบถ้วนของการดำเนินงาน	ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐๐	-	-	-	ร้อยละ ๑๐๐
๑.๑.๒ ผลการดำเนินงานตามภารกิจ	ระดับผลผลิตทั้งหมด	ระดับผลลัพธ์ร้อยละ ๒๕*	ระดับผลลัพธ์ร้อยละ ๕๐*	ระดับผลลัพธ์ร้อยละ ๗๕*	ระดับผลลัพธ์ร้อยละ ๑๐๐*

หมายเหตุ :

* ตัวชี้วัด ๑.๑.๒ คำนวณจากจำนวนหน้าที่และอำนาจซึ่งส่วนราชการดำเนินงานแล้วเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์เทียบกับจำนวนหน้าที่และอำนาจทั้งหมดที่กำหนดไว้ในกฎหมายฯ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาว่าส่วนราชการควรจะมีผลผลิตทำให้เกิดผลลัพธ์จากการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจนั้นๆ ได้ในระยะ ๓ ปี โดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

(๑) ข้อมูลปฐมภูมิ : ข้อมูลที่ส่วนราชการจัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑.๑) เอกสารห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) ซึ่งแสดงรายละเอียดภารกิจตามหน้าที่ และอำนาจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่ส่วนราชการต้องดำเนินการ รวมทั้งผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยจัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑ ปีนับจากกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาผลผลิต ผลลัพธ์ หรือผลกระทบร่วมกับส่วนราชการ

(๑.๒) เอกสารรายงานสรุปกิจกรรมหรือโครงการในการขับเคลื่อนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และผลลัพธ์ หรือผลกระทบจากการดำเนินการกิจ ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้า (กรณีกองเพิ่มใหม่ความยาวกองละไม่เกิน ๑๐ หน้า) โดยส่วนราชการจัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดที่ต้องเข้ารับการประเมิน

(๒) ข้อมูลทุติยภูมิ : สำนักงาน ก.พ.ร. สืบมาจากแหล่งข้อมูลสาธารณะอื่นที่มีความเชื่อถือได้ ทั้งนี้ อาจพิจารณาผลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เพิ่มเติมก็ได้

๔) วิธีการคำนวณ :

(๑) ตัวชี้วัด ๑.๑.๑ ความครบถ้วนของการดำเนินภารกิจ พิจารณาความสามารถในการดำเนินการกิจอย่างครบถ้วนตามหน้าที่และอำนาจที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการระดับกรม (กรณีจัดตั้งกรมใหม่) และส่วนราชการระดับกอง (กรณีจัดตั้งกองเพิ่มใหม่) ทั้งนี้ กรณีหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมายข้อใดประกอบด้วยรายละเอียดการดำเนินการที่จำแนกออกได้เป็นหลายภารกิจ ส่วนราชการต้องดำเนินการให้ครบถ้วนทุกภารกิจจึงถือว่าดำเนินการได้ครบถ้วนในข้อนั้นๆ

(๒) ตัวชี้วัด ๑.๑.๒ ผลการดำเนินงานตามภารกิจ พิจารณาจากผลการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจที่บรรลุเป้าหมายระดับผลลัพธ์เทียบกับจำนวนหน้าที่และอำนาจทั้งหมดของส่วนราชการระดับกรม (กรณีจัดตั้งกรมใหม่) หรือหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการระดับกอง (กรณีจัดตั้งกองเพิ่มใหม่) ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี โดยพิจารณาจากสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ ...} = \frac{(\text{จำนวนหน้าที่และอำนาจที่มีผลลัพธ์เกิดขึ้น}) \times 100}{\text{จำนวนหน้าที่และอำนาจทั้งหมดที่กำหนดไว้ในกฎหมาย*}}$$

หมายเหตุ : *ไม่นับหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้ส่วนราชการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการวิเคราะห์ กรณีส่วนราชการมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการจำนวน N ข้อ ส่วนราชการต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวในระดับผลผลิตให้ครบถ้วนทุกข้อจึงจะได้รับการพิจารณาผลลัพธ์ ยกเว้นที่กฎหมายระบุให้ส่วนราชการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนดจะพิจารณาเฉพาะผลผลิตที่เกิดขึ้นเท่านั้น

ตัวอย่าง ส่วนราชการ ก. มีจำนวนหน้าที่และอำนาจที่ระบุในกฎกระทรวงจำนวน ๘ ข้อ มีผลดำเนินการ ดังนี้

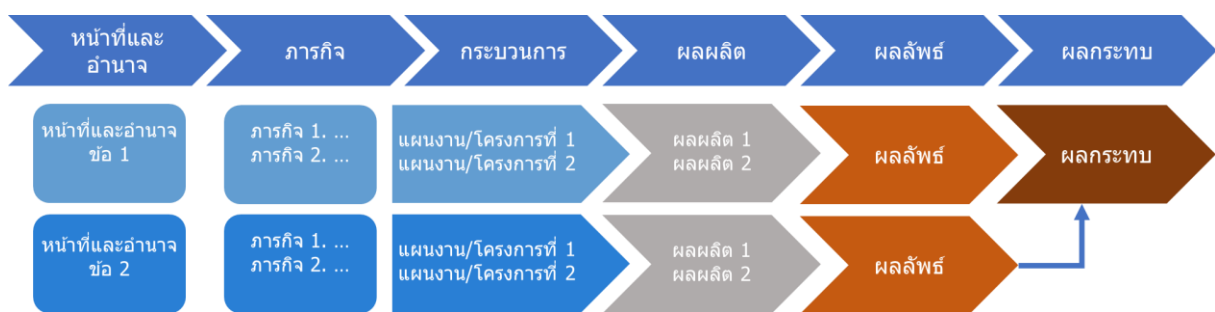
๑) ส่วนราชการ ก. ดำเนินภารกิจตามหน้าที่และอำนาจ โดยบรรลุเป้าหมายระดับผลผลิตครบถ้วนตามหน้าที่และอำนาจทุกข้อตามที่ระบุไว้ ๘ ข้อ โดยมีจำนวนผลผลิต ๘ ผลผลิต หรือมากกว่า

๒) ส่วนราชการ ก. บรรลุเป้าหมายระดับผลลัพธ์ตามหน้าที่และอำนาจครบถ้วนทุกภารกิจจำนวน ๖ ข้อ จากหน้าที่และอำนาจ ๗ ข้อ (ไม่นับหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้ส่วนราชการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด)

ดังนั้น สรุปได้ว่าส่วนราชการสามารถบรรลุเป้าหมายระดับผลผลิตได้ครบถ้วน และบรรลุเป้าหมายระดับผลลัพธ์ คิดเป็น ร้อยละ = $(6/7) \times 100 =$ ร้อยละ ๘๕.๗๑ ได้ ๔.๔๒ คะแนน

๕) ตัวอย่างการรายงานผล :

(๑) ตัวอย่างการจัดทำห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) ซึ่งแสดงจำนวนภารกิจตามหน้าที่และอำนาจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่ส่วนราชการต้องดำเนินการ และผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาพที่ ๒ แนวทางการจัดทำห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain)

ส่วนราชการระบุคำอธิบายห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) ของส่วนราชการระดับกรมใหม่ และส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ให้ครบถ้วนตามหน้าที่และอำนาจที่ปรากฏในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายเชิงผลผลิต ผลลัพธ์ หรือผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น สิ้นสุดปีงบประมาณที่ต้องเข้ารับการประเมินความคุ้มค่า เสนอผู้บริหารส่วนราชการให้ความเห็นชอบ เพื่อให้สำนักงาน ก.พ.ร. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมิน โดยมีเนื้อหาอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

๑) แสดงหน้าที่และอำนาจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) แสดงภารกิจที่ต้องดำเนินการภายใต้หน้าที่และอำนาจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓) อธิบายว่าส่วนราชการขับเคลื่อนภารกิจผ่านกระบวนการทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ได้ครบถ้วนตามหน้าที่และอำนาจอย่างไร

๔) แสดงการดำเนินงานสำคัญอื่นๆ ที่นำไปสู่ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ที่มีต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประเทศเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดที่ต้องเข้ารับการประเมิน

(๒) ตัวอย่างข้อมูลแสดงผลการดำเนินงานที่ครบถ้วนทุกภารกิจ ของส่วนราชการระดับกรม (กรณีจัดตั้งกรมใหม่) หรือระดับกอง (กรณีจัดตั้งกองเพิ่มใหม่) พิจารณาเทียบจากหน้าที่และอำนาจที่ระบุในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทุกข้อที่ปรากฏ ความยาวไม่เกิน ๑๐ หน้า (กรณีจัดตั้งกองเพิ่มใหม่หลายกอง ให้รายงานจำแนกรายกอง) พร้อมแนบไฟล์เอกสารหลักฐานประกอบ ดังนี้

หน้าที่และอำนาจ	การดำเนินการกิจกรรม/ โครงการที่สำคัญ	คำอธิบายการ ดำเนินการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์ ที่สำคัญ
๑. หน้าที่และอำนาจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการข้อ ๑	ระบุแผนงาน/โครงการ/ภารกิจกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อผลักดันการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ซึ่งอาจใช้หรือไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการก็ได้	อธิบายการดำเนินการของส่วนราชการว่าเป็นไปอย่างไร และสอดคล้องตามหน้าที่และอำนาจอย่างไร	ระบุผลผลิต และผลลัพธ์ที่สำคัญจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ/ภารกิจกิจกรรมพร้อมแนบหลักฐานประกอบ***
๒. หน้าที่และอำนาจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการข้อ .. (ทุกข้อ)	”	”	”
รายงานผลพร้อมแนบไฟล์เอกสารหลักฐานประกอบ			

Tips :

๑. ความครบถ้วนของการดำเนินการตามภารกิจ จะพิจารณาจากการดำเนินงานของส่วนราชการที่สามารถดำเนินงานครบถ้วนตามหน้าที่และอำนาจที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ทั้งนี้ หากหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องข้อใดประกอบด้วยภารกิจย่อยหลายภารกิจ ส่วนราชการต้องดำเนินการให้ครบทุกภารกิจย่อย จึงถือว่าดำเนินการได้ครบถ้วนตามหน้าที่และอำนาจในข้อนั้น ๆ และต้องดำเนินการให้เกิดผลลัพธ์ครบทุกภารกิจย่อยจึงถือว่าเกิดผลลัพธ์ในการดำเนินการกิจตามหน้าที่และอำนาจในข้อนั้น ๆ

๒. ส่วนราชการจำเป็นต้องเข้าใจถึงที่มา ความสำคัญ ความจำเป็นในการจัดตั้งส่วนราชการนั้นอย่างแท้จริง จึงจะส่งผลให้สามารถดำเนินการกิจได้อย่างครบถ้วนสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย และผลักดันให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. สำนักงาน ก.พ.ร. จะใช้ข้อมูลจากเอกสารแสดงความเชื่อมโยงห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) ที่ส่วนราชการเสนอมาพร้อมคำขอจัดตั้งส่วนราชการ ทั้งนี้ หากส่วนราชการไม่ได้ส่งข้อมูลดังกล่าวพร้อมคำขอจัดตั้งฯ ให้จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑ ปีนับจากกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ

ประเด็นการวัด ๑.๒ การตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศ (Ecosystem)

๑) คำอธิบาย :

พิจารณาจากความสามารถในการตอบสนองความคาดหวัง สร้างการยอมรับ และความเชื่อมั่น ต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยส่วนราชการร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดบุคคล หรือหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะดำเนินการสำรวจ ดังนี้

(๑) กลุ่มผู้กำหนดนโยบายจากผลสำรวจบุคคล เช่น รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่กำกับการบริหาร ราชการ สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ประธานคณะกรรมการ คณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และหน่วยงานเลขานุการร่วม

(๒) หน่วยงานหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ปรากฏ ในระบบนิเวศ (Ecosystem) (เฉพาะที่มีความสำคัญ)

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากตัวชี้วัดคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๔ คะแนน	๔.๑๒๕ คะแนน	๔.๒๕ คะแนน	๔.๓๗๕ คะแนน	๔.๕ คะแนน
หมายเหตุ : คำนวณคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

(๑) ส่วนราชการจัดทำบทบาทของส่วนราชการในระบบนิเวศ (Ecosystem) พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลประกอบการพิจารณาตัวชี้วัดไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ดังนี้

(๑.๑) เอกสารแสดงบทบาทของส่วนราชการในระบบนิเวศ (Ecosystem) ในการดำเนินการที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑.๒) รายชื่อรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการ สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ประธานคณะกรรมการ คณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และหน่วยงานเลขานุการร่วม และหน่วยงานหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ปรากฏในระบบนิเวศ (Ecosystem) (เฉพาะที่มีความสำคัญ)

(๒) สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อวัดระดับความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และข้อความปลายเปิด (Open-end) สำหรับแสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ สำหรับประเด็นที่ใช้ในการสำรวจต้องครอบคลุมประเด็นหลักอย่างน้อย ดังนี้

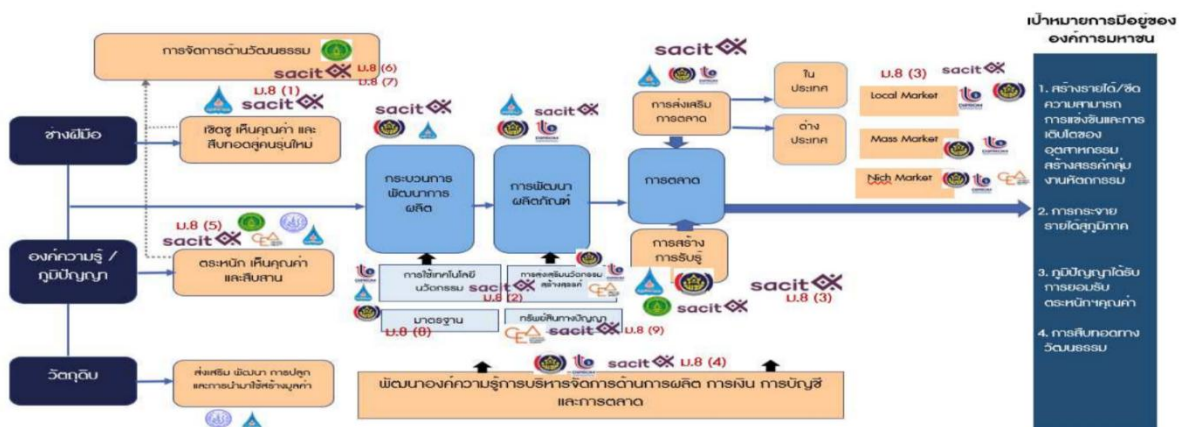
(๒.๑) ความเชื่อมั่นต่อผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือตามความต้องการหรือความคาดหวัง (กรณีกองให้ระบุงานสำคัญของกองตั้งใหม่)

(๒.๒) ความเชื่อมั่นต่อศักยภาพบุคลากรในการขับเคลื่อนภารกิจของกองหรือกรมตามแต่กรณี

(๒.๓) ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานในภาพรวมของส่วนราชการระดับกองหรือกรมตามแต่กรณี

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จะสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ปรากฏในระบบนิเวศ (Ecosystem) ของส่วนราชการ เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคม องค์กรภาคประชาสังคม หน่วยงานภาคเอกชนอื่นๆ หรือผู้รับบริการหลัก หรือพิจารณาข้อมูลการสำรวจจาก Third-party อื่นๆ เช่น การประเมิน ITA (Integrity and Transparency Assessment) เป็นต้น

๔) ตัวอย่างแผนผังความสัมพันธ์ของหน่วยงานในระบบนิเวศ (Ecosystem)

ภาพที่ ๓ แสดงตัวอย่างหน่วยงานในระบบนิเวศ (Ecosystem)

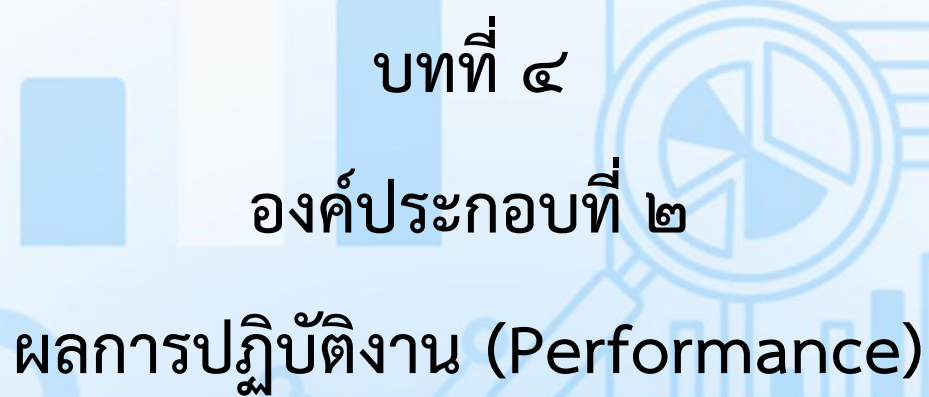
ส่วนราชการระดับกรมใหม่และส่วนราชการระดับกองเพิ่มเติม (เพิ่มจำนวนกอง) ต้องระบุคำอธิบายแผนผังความสัมพันธ์ของส่วนราชการในระบบนิเวศ (Ecosystem) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ส่วนราชการดำเนินการว่ามีความแตกต่างและความซ้ำซ้อนกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ๆ ในระบบนิเวศหรือไม่ พร้อมเสนอผู้บริหารหน่วยงานให้ความเห็นชอบ โดยแผนผังความสัมพันธ์ของหน่วยงานในระบบนิเวศ (Ecosystem) ต้องแสดงให้เห็นถึง

- (๑) บทบาทของส่วนราชการในระบบนิเวศ
- (๒) ความสัมพันธ์ของส่วนราชการกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากส่วนราชการที่เกิดขึ้นในระบบนิเวศ
- (๔) ความซ้ำซ้อนของภารกิจในระบบนิเวศ และเหตุผลความจำเป็น (หากมี)
- (๕) โอกาสในการดำเนินงานของส่วนราชการในระบบนิเวศ

Tips :

๑. การสำรวจผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) จะยกเว้นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ซึ่งเข้าข่ายเป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ หรือด้วยเหตุผลอื่นที่ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการให้ความเห็นชอบ

๒. เอกสารแสดงภาพรวมระบบนิเวศ (Ecosystem) จะใช้ข้อมูลที่ส่วนราชการเสนอมาพร้อมคำขอจัดตั้งส่วนราชการที่ส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ทั้งนี้ หากส่วนราชการไม่ได้ส่งข้อมูลดังกล่าวพร้อมคำขอจัดตั้งฯ ให้ส่วนราชการจัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑ ปีนับจากกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ

บทที่ ๔
องค์ประกอบที่ ๒
ผลการปฏิบัติงาน (Performance)

องค์ประกอบที่ ๒

ผลการปฏิบัติงาน (Performance)

๑. หลักการ

การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance) ของส่วนราชการที่มีการเสนอขอจัดตั้งกรมใหม่ กองเพิ่มเติม (เพิ่มจำนวนกอง) และกองใหม่ (ไม่เพิ่มจำนวนกอง : Rearrange) จะพิจารณาประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ที่สะท้อนจากผลการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญทั้งในระดับ ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ตามหน้าที่และอำนาจ และวัตถุประสงค์ การจัดตั้ง รวมทั้งประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรจากผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี ความสามารถในการดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

๒.๑ เพื่อประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่สะท้อนจากผลการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญในปัจจุบันหรือปีงบประมาณล่าสุด

๒.๒ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของส่วนราชการในการใช้ทรัพยากรจากผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี

๒.๓ เพื่อประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต) ของส่วนราชการ

๓. แนวทางการประเมินในองค์ประกอบที่ ๒

การประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในองค์ประกอบที่ ๒ ผลการปฏิบัติงาน (Performance) ของกลุ่มที่ ๑ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกรมใหม่” กำหนดน้ำหนักร้อยละ ๕๐ กลุ่มที่ ๒ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกองเพิ่มเติม” (เพิ่มจำนวนกอง) กำหนดน้ำหนักร้อยละ ๗๐ และกลุ่มที่ ๓ กรณีจัดตั้ง “ส่วนราชการระดับกองใหม่” (ไม่เพิ่มจำนวนกอง : Rearrange) กำหนดน้ำหนัก ร้อยละ ๑๐๐ โดยประกอบด้วย ๓ ประเด็นการวัด ดังนี้

ประเด็นการวัด	กรมใหม่ (น้ำหนัก)	กองใหม่ (น้ำหนัก)	
		กองเพิ่มขึ้น	กองเท่าเดิม (Rearrange)
(๒) ผลการปฏิบัติงาน (Performance)	๕๐	๗๐	๑๐๐
(๒.๑) การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) และการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based)	๔๕	๗๐	๑๐๐
(๒.๑.๑) การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit)	๓๐	๗๐	๑๐๐
(๒.๑.๒) การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based)	๑๕	-	-
(๒.๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ	๒.๕		
(๒.๓) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต)	๒.๕		

องค์ประกอบที่ ๒ ผลการปฏิบัติงาน (Performance)

ประเด็นการวัด ๒.๑ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน

๑) คำอธิบาย :

พิจารณาประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ที่สะท้อนผลการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญในปัจจุบันหรือปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการรายงานผลผ่านระบบ ดังนี้

(๑) ตัวชี้วัดสะท้อนความสำเร็จจากการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) โดยพิจารณาความสามารถในการผลักดันการดำเนินงานของส่วนราชการผ่านการบรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัดตามที่ ก.พ.ร. มีมติเห็นชอบได้อย่างครบถ้วน

(๒) ตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based) ของสำนักงาน ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณล่าสุด ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจ โดยพิจารณาความสามารถในการผลักดันการดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายอย่างครบถ้วน ประกอบด้วย ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic KPIs) (หากมี) ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) (หากมี) และตัวชี้วัดตามภารกิจ (Function KPIs) ทั้งนี้ จะประเมินผลการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based) เฉพาะกรณีกรมใหม่เท่านั้น (ไม่รวมกรณีกองใหม่)

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของผลการบรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
๒.๑.๑ ร้อยละตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) ที่บรรลุเป้าหมายเทียบกับตัวชี้วัดทั้งหมด	น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐๐	-	-	-	ร้อยละ ๑๐๐
๒.๑.๒ ร้อยละตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based) ที่บรรลุเป้าหมายระดับมาตรฐานขึ้นไปเทียบกับตัวชี้วัดทั้งหมด	น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของตัวชี้วัดทั้งหมด	ร้อยละ ๘๐ - ๘๔.๙๙ ของตัวชี้วัดทั้งหมด	ร้อยละ ๘๕ - ๘๙.๙๙ ของตัวชี้วัดทั้งหมด	ร้อยละ ๙๐ - ๙๔.๙๙ ของตัวชี้วัดทั้งหมด	ร้อยละ ๙๕ ขึ้นไป ของตัวชี้วัดทั้งหมด
<p>หมายเหตุ :</p> <p>กรณีจัดตั้งกรมใหม่ กำหนดน้ำหนักประเด็นการวัดร้อยละ ๔๕ และกำหนดน้ำหนักตัวชี้วัด ดังนี้</p> <p>๑) การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) ร้อยละ ๓๐</p> <p>๒) การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based) ร้อยละ ๑๕</p>					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

พิจารณาจากข้อมูลผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) ของส่วนราชการ และผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based) ของส่วนราชการเฉพาะผลในปีสุดท้ายหรือปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการรายงานผลก่อนการประเมิน

๔) วิธีการคำนวณ :

(๑) ร้อยละตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) ที่บรรลุเป้าหมายเทียบกับตัวชี้วัดทั้งหมด พิจารณาจากสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ ...} = \frac{(\text{จำนวนตัวชี้วัด Post Audit ที่บรรลุเป้าหมาย}) \times 100}{\text{จำนวนตัวชี้วัด Post Audit ทั้งหมด}}$$

ตัวอย่าง กรณีส่วนราชการมีตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด บรรลุค่าเป้าหมาย ๗ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๓ จะได้เท่ากับ ๑ คะแนน

(๒) ร้อยละตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Based) ที่บรรลุเป้าหมายระดับมาตรฐานขึ้นไปเทียบกับตัวชี้วัดทั้งหมด พิจารณาจากสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ ...} = \frac{(\text{จำนวนตัวชี้วัด Performance Based ที่บรรลุเป้าหมายขั้นมาตรฐานขึ้นไป}) \times 100}{\text{จำนวนตัวชี้วัด Performance Based ทั้งหมด}}$$

ตัวอย่าง กรณีส่วนราชการมีตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Based) จำนวน ๙ ตัวชี้วัด บรรลุเป้าหมายขั้นต้น ๑ ตัวชี้วัด บรรลุเป้าหมายขั้นมาตรฐาน ๔ ตัวชี้วัด และบรรลุเป้าหมายขั้นสูง ๔ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๙ เท่ากับ ๓ คะแนน

ประเด็นการวัด ๒.๒ การเบิกจ่ายงบประมาณ

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยพิจารณาประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรจากผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของส่วนราชการเทียบกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับ โดยจะใช้ข้อมูลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของกรมบัญชีกลาง

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณของส่วนราชการในปีงบประมาณล่าสุดที่รายงานผลได้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณรวมของส่วนราชการ	X - ๒ Interval	X - Interval	X (ค่าเฉลี่ยของ ปีงบประมาณ ก่อนหน้า)	X + Interval	ร้อยละ ๑๐๐

หมายเหตุ :

- X คือ ค่าเฉลี่ยของผลการเบิกจ่ายงบประมาณรวมของประเทศในปีงบประมาณก่อนหน้าปีที่ต้องประเมิน
- Interval พิจารณาจากการคำนวณ ดังนี้ $Interval = (100 - X) / 2$
ตัวอย่าง กรณี X เท่ากับ ร้อยละ ๙๒ จะได้ $Interval = (100 - 92) / 2 = 4$
ดังนั้น เกณฑ์ในการพิจารณาคะแนน จะได้

๑ คะแนน	๒ คะแนน	๓ คะแนน	๔ คะแนน	๕ คะแนน
ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๘	ร้อยละ ๙๒	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๑๐๐

- จำนวนคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

ส่วนราชการจัดส่งข้อมูลรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของส่วนราชการนับจากปีงบประมาณที่กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการมีผลใช้บังคับจนถึงปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง แสดงตัวอย่างได้ดังตารางตารางที่ ๑ แสดงตัวอย่างผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ

(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	๒๕๖X	๒๕๖X	๒๕๖X	๒๕๖X	๒๕๖X	๒๕๖X
งบประมาณรวม	๔.๗๗๗๕	๔๙.๙๙๖๓	๔๕.๑๔๐๘	๔๔.๘๑๖๓	๔๒.๘๐๓๑	๔๖.๔๕๐๑
เบิกจ่าย	๔.๐๑๐๘	๑๐.๐๑๐๘	๓๘.๔๑๕๕	๔๑.๕๖๔๗	๔๑.๔๗๓๖	๔๒.๗๘๑๔
คิดเป็นร้อยละ	๘๓.๙๕๑๘	๒๐.๐๒๓๐ (COVID)	๘๕.๑๐๑๕↑	๙๒.๕๒๑๔↑	๙๖.๘๙๓๙↑	๙๒.๑๐๑๘
งบบุคลากร (เบิกจ่าย)	-	๖.๔๙๐๙	๗.๘๓๐๖↑	๑๓.๖๗๐๗↑	๑๙.๘๕๒๗↑	๑๙.๔๑๕๕

รายงานผลพร้อมแนบไฟล์เอกสารหลักฐานประกอบ

ประเด็นการวัด ๒.๓ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต)

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยพิจารณาจากข้อมูลต้นทุนประสิทธิผล (Cost - Effectiveness) ของส่วนราชการที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากร โดยส่วนราชการมีการจัดทำและวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต และการจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์จากการจัดทำต้นทุนผลผลิตและการบรรลุเป้าหมายตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต) ในการจัดทำรายงานผลการคำนวณต้นทุนผลผลิต การจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพฯ และการบรรลุเป้าหมายตามแผนของส่วนราชการ

คะแนน	ตัวชี้วัด: ระดับความสำเร็จของการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต)
๑	มีการจัดทำรายงานผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณล่าสุดตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ/แนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด
๒	มีการจัดทำรายงานผลการเปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตระหว่างปีงบประมาณล่าสุดกับปีงบประมาณก่อนหน้า (ระหว่าง ๒ ปีงบประมาณที่ผ่านมาหรือมากกว่า) และการวิเคราะห์สาเหตุการเปลี่ยนแปลงต้นทุนผลผลิต ตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ/แนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด
๓	มีการนำผลการวิเคราะห์ไปจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพด้านการลดค่าใช้จ่ายและแผนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
๔	บรรลุเป้าหมายตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพด้านการลดค่าใช้จ่ายและแผนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐
๕	บรรลุเป้าหมายตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพด้านการลดค่าใช้จ่ายและแผนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๕

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

ส่วนราชการระดับกรมใหม่จัดส่งข้อมูลให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดังนี้

๓.๑) รายงานผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณล่าสุดตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ/แนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด และการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนผลผลิตระหว่างปีงบประมาณล่าสุดกับปีงบประมาณก่อนหน้า ตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๓.๒) แผนเพิ่มประสิทธิภาพด้านการลดค่าใช้จ่ายและแผนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการปรับปรุงกิจกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน หรือผลการใช้ประโยชน์ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการประจำปีงบประมาณล่าสุดตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๓.๓) ผลการดำเนินการตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพด้านการลดค่าใช้จ่ายและแผนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ด้านการปรับปรุงกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (พร้อมแนบหลักฐานประกอบ)

๔) แนวทางการจัดทำรายงานผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตตามแนวทางของกรมบัญชีกลาง

การประเมินการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสำนักงาน ก.พ.ร. จะอ้างอิงผลการดำเนินงานจากแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ หรือปีงบประมาณล่าสุดตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด ในเรื่องที่ ๔ ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการต้องรายงานผลการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีหรือต้นทุนผลผลิตเพื่อการบริหารและผลการดำเนินงานจากการใช้ประโยชน์จากรายงานการวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านระบบการประเมินผลคุณภาพการบัญชีภาครัฐ Government Accounting Quality Assurance and Evaluation System (GAQA System) ของกรมบัญชีกลาง

ทั้งนี้ ส่วนราชการสามารถศึกษาตัวอย่างการจัดทำข้อมูลรายงานผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตและแผนเพิ่มประสิทธิภาพหรือผลการใช้ประโยชน์ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการ ในเรื่องที่ ๔ ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ได้จากหนังสือแจ้งเวียนของกรมบัญชีกลาง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อ้างอิงจากหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๙๐๙ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

แนวทางการประเมินผล

การปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.3/ว 909 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2568

เรื่องที่ 1 ความถูกต้อง (Accuracy) (450 คะแนน)
การแสดงยอดคงเหลือและรายการเคลื่อนไหวของบัญชีตามที่กำหนด

เรื่องที่ 2 ความโปร่งใส (Transparency) (100 คะแนน)
การเปิดเผยข้อมูลทางบัญชีต่อสาธารณะ

เรื่องที่ 3 ความรับผิดชอบ (Accountability) (250 คะแนน)
การจัดส่งรายงานและการเปิดเผยรายงาน รวมถึงแก้ไขข้อบกพร่องด้านบัญชีเพื่อจัดทำบัญชี และรายงานการเงินได้อย่างครบถ้วนถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด และการจัดให้มีผู้กำกับบัญชีของหน่วยงานของรัฐ

เรื่องที่ 4 ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (200 คะแนน)
การรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีหรือต้นทุนผลผลิตเพื่อการบริหาร และผลการดำเนินงานจากการใช้ประโยชน์จากรายงานการวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เลข QR CODE เพื่อดาวน์โหลด

หนังสือเวียน E-Book

ภาพที่ ๔ แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ที่มา : Infographic เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง <https://shorturl.asia/KBXO4>

บทที่ ๕
องค์ประกอบที่ ๓
การพัฒนาองค์กร
(Organization Transformation)

องค์ประกอบที่ ๓

การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation)

๑. หลักการ

การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation) คือกระบวนการประเมินสมรรถนะของส่วนราชการในการยกระดับการพัฒนาองค์การ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการ โดยพิจารณาจากการดำเนินงานของส่วนราชการในมิติต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าและความพร้อมของส่วนราชการในการรองรับการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายของส่วนราชการให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การประเมินดังกล่าวอ้างอิงและเทียบเคียงจากผลการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) ของสำนักงาน ก.พ.ร.

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

๒.๑ เพื่อประเมินความสามารถของส่วนราชการในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่คล่องตัว รองรับการแข่งขันภารกิจที่เปลี่ยนแปลง

๒.๒ เพื่อประเมินความสามารถของส่วนราชการในการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นดิจิทัล และการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

๒.๓ เพื่อประเมินความสามารถของส่วนราชการในการพัฒนานวัตกรรมที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการในภาพรวม

๒.๔ เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการองค์ความรู้ของส่วนราชการ และการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานภายนอก เพื่อนำไปสู่การพัฒนา การแก้ไขปัญหาและแนวปฏิบัติที่ดี

๓. แนวทางการประเมินในองค์ประกอบที่ ๓

การประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในองค์ประกอบที่ ๓ การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation) จะประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยกำหนดน้ำหนักร้อยละ ๑๐ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการวัด ดังนี้

ประเด็นการวัด	กรมใหม่ (น้ำหนัก)	กองใหม่ (น้ำหนัก)	
		กองเพิ่มขึ้น	กองเท่าเดิม (Rearrange)
(๓) การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation)	๑๐		
(๓.๑) การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management & Human Resource Development) (PMQA ข้อ ๕.๑, ๕.๓)	๒.๕		
(๓.๒) การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management) (PMQA ข้อ ๔.๒)	๒.๕		
(๓.๓) การสร้างนวัตกรรมองค์การ (Organizational Innovation) (PMQA ข้อ ๖.๒, ๓.๒)	๒.๕		
(๓.๔) การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) (PMQA ข้อ ๔.๓)	๒.๕		

องค์ประกอบที่ ๓ การพัฒนาองค์การ (Organization Transformation)

ประเด็นการวัด ๓.๑ การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management & Human Resource Development) (PMQA ข้อ ๕.๑, ๕.๓)

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่คล่องตัว และการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะ สมรรถนะ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้หลากหลาย ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ได้อย่างเหมาะสม

โดยนำผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๕ การมุ่งเน้นบุคลากร ข้อ ๕.๑ และข้อ ๕.๓ ในปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบฯ มาใช้ประกอบการประเมินโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ ระบบการจัดการบุคลากรตอบสนองยุทธศาสตร์และสร้างแรงจูงใจ

๕.๑.๑ มีการบริหารจัดการด้านกำลังคนที่ตอบสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ เช่น มีการวิเคราะห์ความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อตอบสนองความต้องการ การเติบโต และรองรับการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญขององค์การ

๕.๑.๒ มีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีและส่งเสริมบุคลากรที่มีศักยภาพให้อยู่กับองค์การ เช่น มีการสร้างนวัตกรรมการทำงานในรูปแบบใหม่ที่สร้างประสิทธิภาพสูงในการทำงาน

๕.๓ ระบบการพัฒนาและการเรียนรู้ของบุคลากร

๕.๓.๑ มีการพัฒนาบุคลากร ระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของส่วนราชการ ยุทธศาสตร์ และสมรรถนะหลักขององค์กร เช่น มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ การพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าของตนเอง

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๕ ข้อ ๕.๑.๑, ๕.๑.๒ และ ๕.๓.๑ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยการพัฒนาและ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (HRM & HRD)	๓๐๐ คะแนน	๓๕๐ คะแนน	๔๐๐ คะแนน	๔๕๐ คะแนน	๕๐๐ คะแนน
หมายเหตุ : คำนวณคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

อ้างอิงผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการ ได้รายงานผลผ่านระบบฯ

๔) วิธีการคำนวณ :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ดังนี้

คะแนน PMQA ข้อ ๕.๑.๑ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๕.๑.๒ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๕.๓.๑ ได้รับ คะแนน

สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{คะแนนเฉลี่ย...} = \frac{\text{คะแนน PMQA ข้อ ๕.๑.๑} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๕.๑.๒} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๕.๓.๑}}{๓ \text{ (จำนวนข้อคำถาม PMQA)}}$$

สรุปผล ส่วนราชการได้รับคะแนนเฉลี่ย คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕๐๐ คะแนน

ประเด็นการวัด ๓.๒ การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management) (PMQA ข้อ ๔.๒)

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยประเมินประสิทธิภาพของการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นดิจิทัล (Digitized Data) การเผยแพร่ เชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูล (Sharing Data) และการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน (Digitized Process) เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเหมาะสม

โดยนำผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ข้อ ๔.๒ ในปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบฯ มาใช้ประกอบการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๒ การบริหารจัดการข้อมูล สารสนเทศ การดูแลความเสี่ยงด้านข้อมูลและระบบความมั่นคงทางไซเบอร์

๔.๒.๑ มีการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศให้มีคุณภาพและพร้อมใช้งาน เช่น มีการเปิดเผยเชื่อมโยงข้อมูลสู่ภาครัฐประชาชน (Open Data) ตามรูปแบบและมาตรฐานที่กำหนดไว้

๔.๒.๒ มีการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และความเสี่ยงด้านข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการทบทวนและปรับปรุงระบบความปลอดภัย และมาตรการการป้องกันภัยของฐานข้อมูลและระบบไซเบอร์ของส่วนราชการ

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๔ ข้อ ๔.๒.๑ และ ๔.๒.๒ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management)	๓๐๐ คะแนน	๓๕๐ คะแนน	๔๐๐ คะแนน	๔๕๐ คะแนน	๕๐๐ คะแนน
หมายเหตุ : คำนวณคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

อ้างอิงผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการได้รายงานผลผ่านระบบฯ

๔) วิธีการคำนวณ :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ดังนี้

คะแนน PMQA ข้อ ๔.๒.๑ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๔.๒.๒ ได้รับ คะแนน

สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{คะแนนเฉลี่ย...} = \frac{(\text{คะแนน PMQA ข้อ ๔.๒.๑} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๔.๒.๒})}{๒ \text{ (จำนวนข้อคำถาม PMQA)}}$$

สรุปผล ส่วนราชการได้รับคะแนนเฉลี่ย คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕๐๐ คะแนน

**ประเด็นการวัด ๓.๓ การสร้างนวัตกรรมองค์การ (Organizational Innovation)
(PMQA ข้อ ๖.๒, ๓.๒)**

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยประเมินความสามารถของส่วนราชการในการพัฒนา นวัตกรรม ที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และตอบสนองความคาดหวัง ความต้องการ ของประชาชนผู้รับบริการในภาพรวม และผู้รับบริการเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะบุคคลได้อย่างเหมาะสม

โดยนำผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ ข้อ ๖.๒ และ หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อ ๓.๒ ในปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบฯ มาใช้ประกอบการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๖.๒ การสร้างนวัตกรรมในการปรับปรุงผลผลิต กระบวนการ การบริการ

๖.๒.๑ มีการทบทวนเพื่อพัฒนา ปรับปรุง และสร้างนวัตกรรมในผลผลิต กระบวนการ การบริการ เช่น มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาและปรับปรุงผลผลิต บริการ และกระบวนการของ กระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน

๓.๒ การปรับปรุงและการสร้างนวัตกรรมบริการและตอบสนองความต้องการ

๓.๒.๑ การทบทวน ปรับปรุง และออกแบบเพื่อพัฒนาการบริการโดยใช้ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น มีนวัตกรรมที่เกิดขึ้น ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมาที่ตอบสนองความต้องการ หรือมีการจัดทำข้อมูลประสบการณ์ของผู้รับบริการ ตั้งแต่ต้นน้ำ จรดปลายน้ำ (Customer Journey) และได้นำไปปรับปรุงหรือพัฒนาบริการเพื่อตอบสนองความต้องการ

๓.๒.๒ มีการออกแบบบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการเฉพาะกลุ่ม/เฉพาะบุคคล เช่น มีรูปแบบการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการเฉพาะกลุ่ม/เฉพาะบุคคล

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๖ ข้อ ๖.๒.๑ และหมวด ๓ ข้อ ๓.๒.๑ และ ๓.๒.๒ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยการสร้างนวัตกรรมองค์กร (Organizational Innovation)	๓๐๐ คะแนน	๓๕๐ คะแนน	๔๐๐ คะแนน	๔๕๐ คะแนน	๕๐๐ คะแนน
หมายเหตุ : คำนวณคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

อ้างอิงผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการได้รายงานผลผ่านระบบฯ

๔) วิธีการคำนวณ :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ดังนี้

คะแนน PMQA ข้อ ๖.๒.๑ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๓.๒.๑ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๓.๒.๒ ได้รับ คะแนน

สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{คะแนนเฉลี่ย...} = \frac{(\text{คะแนน PMQA ข้อ ๖.๒.๑} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๓.๒.๑} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๓.๒.๒})}{๓ \text{ (จำนวนข้อคำถาม PMQA)}}$$

สรุปผล ส่วนราชการได้รับคะแนนเฉลี่ย คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕๐๐ คะแนน

ประเด็นการวัด ๓.๔ การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) (PMQA ข้อ ๔.๓)

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยประเมินประสิทธิผลจากกระบวนการจัดการองค์ความรู้ของส่วนราชการ และการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานเครือข่ายภายนอก เพื่อนำไปสู่การพัฒนา การแก้ไขปัญหา รวมทั้งการสร้างนวัตกรรม และการสนับสนุนให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) อย่างเหมาะสม

โดยนำผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ข้อ ๔.๓ ในปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบฯ มาใช้ประกอบการประเมิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๓ การใช้องค์ความรู้ของส่วนราชการในการแก้ปัญหา เรียนรู้ และเพื่อพัฒนาส่วนราชการ

๔.๓.๑ มีการใช้องค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา เรียนรู้ และพัฒนาส่วนราชการ และสะดวกแก่ทุกกลุ่ม โดยมีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงองค์ความรู้และข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อการแก้ไขปัญหาและสร้างนวัตกรรม ดังนี้

๑) มีการวิเคราะห์และกำหนดองค์ความรู้ที่สำคัญและจำเป็นในการแก้ไขปัญหา เรียนรู้ และเพื่อการพัฒนาส่วนราชการ

๒) มีการจัดเก็บรวบรวมองค์ความรู้ สารสนเทศ และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ อย่างเป็นระบบ

๓) มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่มีอยู่กับข้อมูล สารสนเทศ และองค์ความรู้อื่นจากภายในและภายนอกองค์กร และมีเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บ รวบรวม บริหารจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้ปฏิบัติงาน

๔) มีการต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาจนเกิดประโยชน์ต่อการทำงานส่งมอบคุณค่าแก่ประชาชนและส่วนราชการ และสร้างโอกาสทางนวัตกรรมที่ส่งผลต่ออนาคต/หรือพัฒนาจนเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ตามหมวด ๔ ข้อ ๔.๓.๑ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management)	๓๐๐ คะแนน	๓๕๐ คะแนน	๔๐๐ คะแนน	๔๕๐ คะแนน	๕๐๐ คะแนน
หมายเหตุ : คำนวณคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

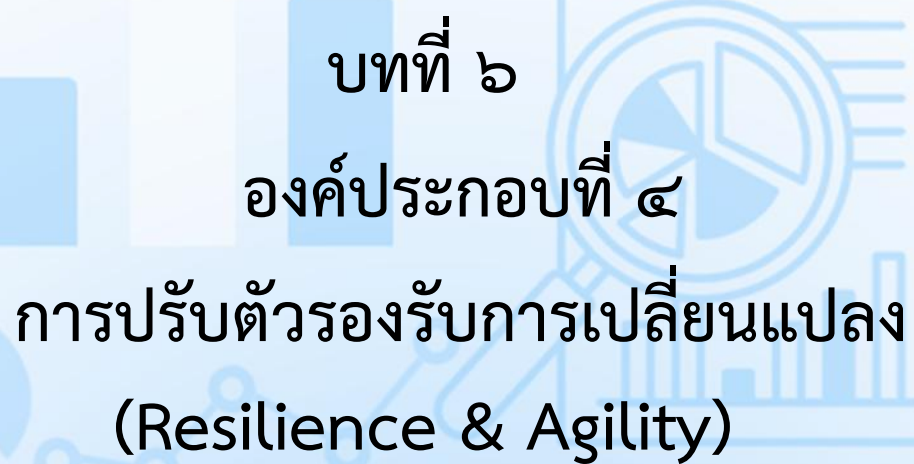
อ้างอิงผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการได้รายงานผลผ่านระบบฯ

๔) วิธีการคำนวณ :

พิจารณาจากคะแนนผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ดังนี้

คะแนน PMQA ข้อ ๔.๓.๑ ได้รับ คะแนน

สรุปผล ส่วนราชการได้รับคะแนน คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕๐๐ คะแนน

บทที่ ๖
องค์ประกอบที่ ๔
การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง
(Resilience & Agility)

องค์ประกอบที่ ๔

การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)

๑. หลักการ

การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility) พิจารณาจากประเด็นการพัฒน่องค์การ ในมิติต่าง ๆ ของส่วนราชการ ที่ได้จากการวิเคราะห์แนวโน้ม คาดการณ์สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และนำมาสู่การเตรียมความพร้อม ความสามารถในการปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ และการประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล ทั้งนี้ การประเมินดังกล่าวอ้างอิงและเทียบเคียงจากผลตามแนวทางการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (PMQA ๔.๐) และการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

๒.๑ เพื่อประเมินความสามารถของส่วนราชการในการเตรียมความพร้อม การปรับตัวและการตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ

๒.๒ เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (BCP : Business Continuity Plan) ที่ครอบคลุมทุกสภาวะวิกฤติที่มีโอกาสเกิดขึ้นกับองค์กร

๒.๓ เพื่อประเมินการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ จากระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐของส่วนราชการ

๓. แนวทางการประเมินในองค์ประกอบที่ ๔

การประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการในองค์ประกอบที่ ๔ การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility) จะประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยกำหนดน้ำหนักร้อยละ ๑๐ ประกอบด้วย ๓ ประเด็นการวัด ดังนี้

ประเด็นการวัด	กรมใหม่ (น้ำหนัก)	กองใหม่ (น้ำหนัก)	
		กองเพิ่มขึ้น	กองเท่าเดิม (Rearrange)
(๔) การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)	๑๐		
(๔.๑) ความสามารถในการปรับตัว การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Agility and Change Management) (PMQA ข้อ ๑.๑, ๒.๑)	๒.๕		
(๔.๒) การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity) (PMQA ข้อ ๖.๓)	๒.๕		
(๔.๓) การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)	๕		

องค์ประกอบที่ ๔ การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)

ประเด็นการวัด ๔.๑ ความสามารถในการปรับตัว การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Agility and Change Management) (PMQA ข้อ ๑.๑, ๒.๑)

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยประเมินความสามารถของส่วนราชการในการเตรียมความพร้อม และการตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายหรือยุทธศาสตร์ รวมทั้งมีการติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาในการบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยนำผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๑ การนำองค์การ ข้อ ๑.๑ และหมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ข้อ ๒.๑ ในปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบฯ มาใช้ประกอบการพิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ระบบการนำองค์การที่สร้างความยั่งยืน

๑.๑.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก บริบทความเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์การ (Foresight Factor) เพื่อกำหนดทิศทางองค์การตอบสนองครอบคลุมต่อประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การบรรลุพันธกิจ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล หรือแผนงานที่สำคัญอื่น ๆ และการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ตอบสนองต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบสูงของประเทศและประชาชน

๑.๑.๒ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาทิ การสื่อสารถ่ายทอดนโยบายไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์การ ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีการจัดทำแผนงานบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่าย เป็นต้น

๒.๑ แผนยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองความท้าทายและสร้างนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง

๒.๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อนขีดความสามารถทางการแข่งขัน หรือเพื่อการขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและการสร้างนวัตกรรม หรือเพื่อการสร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยมีการใช้ข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อแผนยุทธศาสตร์

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๑ ข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๑.๒ และหมวด ๒ ข้อ ๒.๑.๑ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปรับตัว การบริหาร การเปลี่ยนแปลง	๓๐๐ คะแนน	๓๕๐ คะแนน	๔๐๐ คะแนน	๔๕๐ คะแนน	๕๐๐ คะแนน
หมายเหตุ : คำนวณคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

อ้างอิงผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการได้รายงานผลผ่านระบบฯ

๔) วิธีการคำนวณ :

พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ดังนี้

คะแนน PMQA ข้อ ๑.๑.๑ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๑.๑.๒ ได้รับ คะแนน

คะแนน PMQA ข้อ ๒.๑.๑ ได้รับ คะแนน

สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{คะแนนเฉลี่ย...} = \frac{\text{คะแนน PMQA ข้อ ๑.๑.๑} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๑.๑.๒} + \text{คะแนน PMQA ข้อ ๒.๑.๑}}{๓ \text{ (จำนวนข้อคำถาม PMQA)}}$$

สรุปผล ส่วนราชการได้รับคะแนนเฉลี่ย คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕๐๐ คะแนน

**ประเด็นการวัด ๔.๒ การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity)
(PMQA ข้อ ๖.๓.๒)**

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยพิจารณาจากการมีแผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (BCP : Business Continuity Plan) ที่ครอบคลุมทุกสภาวะวิกฤติที่มีโอกาสเกิดขึ้นกับองค์กร และมีการทบทวนและทดสอบการปฏิบัติตามแผน ได้แก่ (๑) ด้านบุคลากร (People) (๒) ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน (Premise) (๓) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลที่สำคัญ (๔) ด้านวัสดุอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก และ (๕) ด้านลูกค้า/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ให้บริการ โดยการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะวิกฤติ และลดผลกระทบจากการหยุดชะงักในการดำเนินงานหรือการให้บริการ เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของหน่วยงาน

โดยนำผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๖ การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ ข้อ ๖.๓.๒ ในปีงบประมาณล่าสุดที่ได้มีการรายงานผลผ่านระบบฯ มาใช้ในการพิจารณาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๖.๓.๒ มีการจัดการเพื่อรับมือกับภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน

๑) มีการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงด้านภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร

๒) มีแผนงานและมาตรการเตรียมการเชิงรุกเพื่อลดผลกระทบจากความเสียหาย และจัดการด้านภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากคะแนนผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ หมวด ๖ ข้อ ๖.๓.๒ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
คะแนนเฉลี่ยการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity)	๓๐๐ คะแนน	๓๕๐ คะแนน	๔๐๐ คะแนน	๔๕๐ คะแนน	๕๐๐ คะแนน
หมายเหตุ : จำนวนคะแนนโดยเทียบสัดส่วนผลดำเนินการจริงกับเกณฑ์การประเมินแบบ Prorate					

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

อ้างอิงผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการได้รายงานผลผ่านระบบฯ

๔) วิธีการคำนวณ :

พิจารณาจากคะแนนผลการประเมินจากระบบ PMQA ๔.๐ ดังนี้

คะแนน PMQA ข้อ ๖.๓.๒ ได้รับ คะแนน

สรุปผล ส่วนราชการได้รับคะแนน คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕๐๐ คะแนน

ประเด็นการวัด ๔.๓ การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)

๑) คำอธิบาย :

ประเมินเฉพาะส่วนราชการระดับกรมใหม่ โดยพิจารณาการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบาย เป้าหมายยุทธศาสตร์อย่างยั่งยืนในอนาคตจากผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย (DG Readiness Survey) โดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ในปีปัจจุบันหรือปีงบประมาณล่าสุด ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ (๑) ขั้นริเริ่ม (Initial) (๒) ขั้นต้น (Developing) (๓) ขั้นกลาง (Defined) (๔) ขั้นสูง (Managed) และ (๕) ขั้นสูงสุด (Optimizing) จากการสำรวจ ๗ มิติ ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนนโยบายและหลักปฏิบัติ (Policies & Practices)

ตัวชี้วัดที่ ๒ กระบวนการพัฒนาด้วยข้อมูล (Data-driven Practices)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านดิจิทัล (Digital Capability)

ตัวชี้วัดที่ ๔ บริการภาครัฐ (Public Services)

ตัวชี้วัดที่ ๕ การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office)

ตัวชี้วัดที่ ๖ โครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ (Secure and Efficient Infrastructure) และ

ตัวชี้วัดที่ ๗ เทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ (Digital Technology Practices)

	ระดับที่ 1 ระดับขั้นริเริ่ม	ระดับที่ 2 ระดับขั้นต้น	ระดับที่ 3 ระดับขั้นกลาง	ระดับที่ 4 ระดับขั้นสูง	ระดับที่ 5 ระดับขั้นสูงสุด
Factors	Initial (e-Government)	Developing (Open)	Defined (Data-centric)	Integrated (Fully Digital)	Optimizing (Smart)
Policies and Practices	Compliance	Transparency	Constituent Value	Insight-driven Transformation	Sustainability
Data-driven Practices	Foundational	Standardized	Optimized	Integrated	Exemplary
Digital Capability	Inefficient	Elementary	Intermediate	Effective	Digital Savvy
Public Service	Reactive	Intermediated	Proactive	Embedded	Predictive
Smart Back Office	Basic	Co-ordinated	Digital	Strategic	Transformational
Secure & Efficient Infrastructure	Obsolete	Fundamental	Cross-channel	Integrated	Digitized
Digital Technology Practices	Outdated	Standard	Disruptive-tech	Leading-tech	Future-tech

ภาพที่ ๕ แสดงระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล

๒) เกณฑ์การประเมินผล :

พิจารณาจากผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

ตัวชี้วัด	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
ผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ	ระดับที่ ๑ ระดับขั้นริเริ่ม	ระดับที่ ๒ ระดับขั้นต้น	ระดับที่ ๓ ระดับขั้น กลาง	ระดับที่ ๔ ระดับขั้นสูง	ระดับที่ ๕ ระดับขั้นสูงสุด

๓) ข้อมูลประกอบการพิจารณา :

อ้างอิงจากผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey) ของส่วนราชการในปีงบประมาณล่าสุดที่ส่วนราชการได้รายงานผลผ่านระบบฯ ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) โดยส่วนราชการจัดส่งรายงานผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ จากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องเข้ารับการประเมิน

บทที่ ๗

การพิจารณาผลการประเมินความคุ้มค่า และแนวทางดำเนินงานของส่วนราชการ

การพิจารณาผลการประเมินความคุ้มค่า และแนวทางดำเนินงานของส่วนราชการ

๗.๑ แนวทางสรุปผลการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ

แนวทางสรุปผลการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาผลการประเมินความคุ้มค่าฯ แต่ละระดับ พิจารณาจากผลการดำเนินงานเทียบกับค่าเป้าหมาย ๕ ระดับที่กำหนดไว้ โดยเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ผลการดำเนินงานระดับดีมาก	๕.๐๐ คะแนน
ผลการดำเนินงานระดับดี	๔.๐๐ คะแนน
ผลการดำเนินงานระดับมาตรฐาน	๓.๐๐ คะแนน
ผลการดำเนินงานระดับพอใช้	๒.๐๐ คะแนน
ผลการดำเนินงานระดับปรับปรุง	๑.๐๐ คะแนน

หมายเหตุ

(๑) คำนวณคะแนนแต่ละประเด็นการวัดจากผลการดำเนินงานเฉลี่ยของตัวชี้วัดย่อยเทียบกับค่าเป้าหมาย ๕ ระดับ (เต็ม ๕ คะแนน)

(๒) นำคะแนนที่ได้ถ่วงด้วยน้ำหนักประเด็นการวัด และคำนวณออกมาเป็นคะแนนของประเด็นการวัดนั้น ๆ

๗.๒ แนวทางดำเนินการภายหลังการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร.

๗.๒.๑ กรณีส่วนราชการที่มีผลการประเมินภาพรวม : ผ่านการประเมิน

(๑) ส่วนราชการระดับกรมใหม่ และส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ (เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม) หากผ่านการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอต่อ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อพิจารณาให้ส่วนราชการที่ผ่านการประเมินเป็นส่วนราชการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินการกิจการจาก การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และรายงานต่อ ก.พ.ร. เพื่อทราบ รวมทั้งแจ้งผลการประเมินต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบด้วยสรุปดังภาพ

ภาพที่ ๔ กรณีส่วนราชการระดับกรมใหม่ และส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ (เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม) ผ่านการประเมิน

(๒) ส่วนราชการระดับกองใหม่ (ไม่เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม: Rearrange) สำนักงาน ก.พ.ร. จะรายงาน อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อทราบ

๗.๒.๒ กรณีส่วนราชการที่มีผลการประเมินภาพรวม : ไม่ผ่านการประเมิน

(๑) ส่วนราชการระดับกรมใหม่ และส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ (เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม) หากไม่ผ่านการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

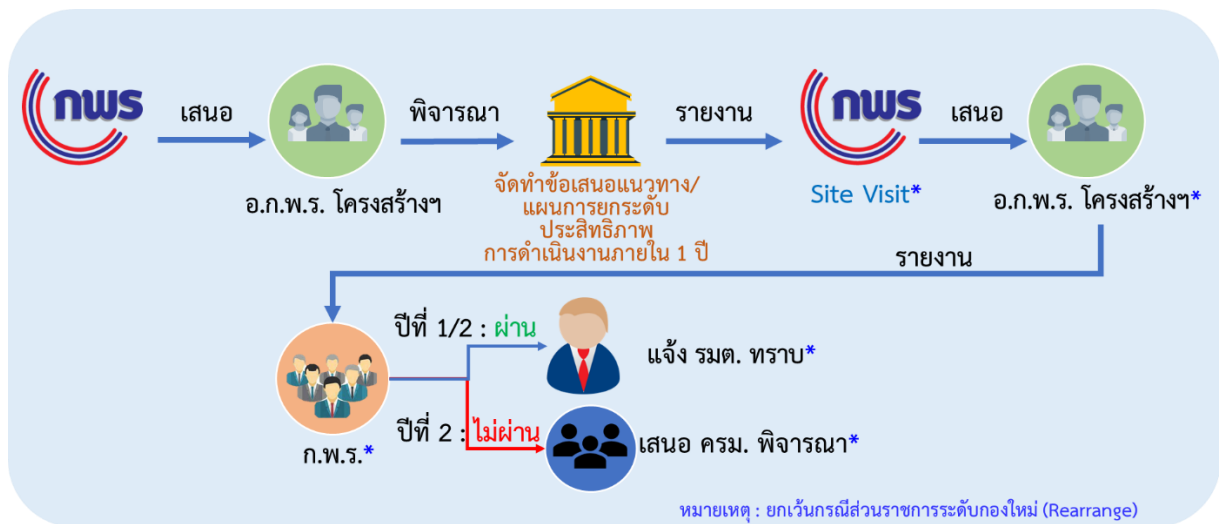
๑) สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอต่อ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อพิจารณาให้ส่วนราชการจัดทำข้อเสนอแนวทางหรือแผนการยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดตั้งส่วนราชการ และแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา ๑ ปี

๒) สำนักงาน ก.พ.ร. จะติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนวทางหรือแผนการยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานดังกล่าว ณ ที่ตั้ง (Site visit) หรือตามเงื่อนไขที่ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการกำหนด

๓) การพิจารณาผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนวทางหรือแผนการยกระดับประสิทธิภาพฯ จำแนกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๓.๑) ผลการประเมินสะท้อนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานครบทุกองค์ประกอบ สำนักงาน ก.พ.ร. จะรายงานต่อ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการเพื่อพิจารณาให้ส่วนราชการดังกล่าวเป็นส่วนราชการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินการจากปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และรายงานต่อ ก.พ.ร. เพื่อทราบ พร้อมแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบด้วย

๓.๒) ผลการประเมินไม่สะท้อนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่อเนื่องเป็นเวลา ๒ ปี (ไม่ผ่าน) สำนักงาน ก.พ.ร. จะเสนอต่อ อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ เพื่อพิจารณาให้ส่วนราชการดังกล่าวไม่มีความคุ้มค่าในการดำเนินการจากปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ รวมทั้งเสนอต่อ ก.พ.ร. และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาคำจำเป็นของการคงอยู่ของส่วนราชการดังกล่าวต่อไป สรุปดังภาพ

ภาพที่ ๕ กรณีส่วนราชการระดับกรมใหม่ และส่วนราชการระดับกองใหม่ (เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม) ไม่ผ่านการประเมิน

(๒) ส่วนราชการระดับกองใหม่ (ไม่เพิ่มจำนวนกองในภาพรวม : Rearrange) สำนักงาน ก.พ.ร. จะรายงาน อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการทบทวนบทบาทภารกิจและปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี

๗.๓ แนวทางดำเนินการของส่วนราชการ

๗.๓.๑ แนวทางการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการ

ส่วนราชการที่จัดตั้งใหม่ภายหลังมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ทุกส่วนราชการ ต้องเข้าสู่กระบวนการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างของส่วนราชการ ซึ่งการกำหนดระยะเวลาเพื่อเข้ารับการประเมินของแต่ละส่วนราชการจะแตกต่างกันตามมติที่ ก.พ.ร. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้การประเมินความคุ้มค่า สามารถดำเนินการได้ตามกรอบระยะเวลาดังกล่าว ส่วนราชการจึงควรเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่การประเมินตามลำดับ ดังนี้

๑) รวบรวมและจัดทำข้อมูลความเชื่อมโยงห่วงโซ่ผลการดำเนินงาน (Result Chain) ของส่วนราชการและภาพรวมระบบนิเวศ (Ecosystem) ในการดำเนินการกิจของส่วนราชการที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอผู้บริหารหน่วยงานให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จะใช้ข้อมูลที่ส่วนราชการเสนอมาพร้อมคำขอจัดตั้งส่วนราชการ ซึ่งหากส่วนราชการใดไม่มีข้อมูลดังกล่าว ให้ดำเนินการจัดส่งข้อมูลไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑ ปีนับจากกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ

๒) รวบรวมและจัดทำข้อมูลแสดงการดำเนินงานตามภารกิจหลักที่ระบุในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ โดยระบุแผนงาน/โครงการ/ภารกิจ/กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อผลักดันการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการ/ผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยจัดส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องเข้ารับการประเมิน

๓) รวบรวมรายชื่อรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการ สังและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ประธานคณะกรรมการ คณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และหน่วยงานเลขานุการร่วม และหน่วยงานหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หรือผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจที่ปรากฏในระบบนิเวศ (Ecosystem) จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการประเมิน

๔) ขับเคลื่อนการดำเนินงานและรายงานผลบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (Post Audit) และการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based) และรายงานผลผ่านระบบรายงานออนไลน์ของสำนักงาน ก.พ.ร.

๕) รวบรวมและจัดทำข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณของส่วนราชการ นับจากจัดตั้งถึงปีงบประมาณล่าสุดจากระบบ GFMS ของกรมบัญชีกลาง จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการประเมิน

๖) รายงานผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณล่าสุดตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีภาครัฐที่กรมบัญชีกลางกำหนด จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการประเมิน

๗) ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) และรายงานการประเมินสถานะหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ ๔.๐ ผ่านระบบรายงานออนไลน์ของสำนักงาน ก.พ.ร.

๘) รายงานผลการประเมินผลระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey) ตามแนวทางของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) กำหนด จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการประเมิน

๙) กรณีการประเมินความคุ้มค่า ส่วนราชการระดับกองเพิ่มใหม่ ส่วนราชการต้องดำเนินการตามข้อเสนอขยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานในสังกัดที่มีอยู่เดิม (One-In, X-Out) หรือข้อเสนอการถ่ายโอนภารกิจหลัก (core function) ให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ หรือข้อเสนอการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ หรือข้อเสนอขยุบเลิกภารกิจหรือยุบรวมหน่วยงานของส่วนราชการอื่น (X-In, Y-Out) ตามที่ได้เสนอมายังสำนักงาน ก.พ.ร. แล้วพร้อมคำชี้แจงประกอบการแบ่งส่วนราชการภายในกรมฯ

๑๐) จัดทำรายงานสรุปผลการประเมินผลตนเอง (Self-Assessment) จัดส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการประเมินผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opdc.go.th และระบบวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ (Public Sector Structure Analysis System : PAS)

ทั้งนี้ กรณีส่วนราชการที่จัดตั้งส่วนราชการในระดับกองเพิ่มใหม่ และอยู่ระหว่างการประเมินความคุ้มค่าของการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการดังกล่าว จะต้องให้ ก.พ.ร. เห็นชอบผลการประเมินดังกล่าวก่อนจะมีการเสนอคำขอปรับปรุงโครงสร้างเพื่อจัดตั้งส่วนราชการใหม่เพิ่มเติม ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่ให้ใช้วิธี Rearrange โดยไม่เพิ่มจำนวนส่วนราชการ (กอง) ในภาพรวม

๗.๓.๒ รายการข้อมูลประกอบการประเมินผล แหล่งข้อมูล และกำหนดการรายงาน

ประเด็นการวัด	ข้อมูลจากส่วนราชการ	ข้อมูลจากหน่วยงานอื่น	กำหนดการรายงาน
(๑) ความสำคัญของส่วนราชการต่อระบบนิเวศ (Ecosystem)			
(๑.๑) ความครบถ้วนและผล การดำเนินภารกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ผังความเชื่อมโยงห่วงโซ่ ผลการดำเนินงาน (Result Chain) - ผลการดำเนินงานตาม หน้าที่ และอำนาจของ ส่วนราชการ 		<ul style="list-style-type: none"> - ภายใน ๑ ปีนับ จากกฎกระทรวง มีผลใช้บังคับ - ครอบคลุม ประเมิน
(๑.๒) การตอบสนองต่อความคาดหวัง ของผู้กำหนดนโยบาย หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องใน ระบบนิเวศ (Ecosystem)	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพรวมระบบนิเวศใน การดำเนินงาน (Ecosystem) - รายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลสำรวจและสัมภาษณ์ ความคิดเห็น Stakeholder โดยสำนักงาน ก.พ.ร. 	<ul style="list-style-type: none"> - ภายใน ๑ ปีนับ จากกฎกระทรวง มีผลใช้บังคับ - ครอบคลุม ประเมิน
(๒) ผลการปฏิบัติงาน (Performance)			
(๒.๑) การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด การปรับปรุงโครงสร้างการแบ่ง ส่วนราชการ (Post Audit) และ การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Based)		<ul style="list-style-type: none"> - ผลการดำเนินการตาม ตัวชี้วัด Post Audit และ ตัวชี้วัด Performance Based ของสำนักงาน ก.พ.ร. 	ข้อมูลจาก สำนักงาน ก.พ.ร.
(๒.๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ		<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จากกรมบัญชีกลาง 	ครอบคลุม ประเมิน
(๒.๓) การใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ (ต้นทุนต่อหน่วย ผลผลิต)		<ul style="list-style-type: none"> - ผลการคำนวณต้นทุน ผลผลิตของส่วนราชการ - แผนเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านการลดค่าใช้จ่ายและ แผนเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ด้านการปรับปรุงกิจกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การทำงานตามแนวทาง ของกรมบัญชีกลาง 	ครอบคลุม ประเมิน

ประเด็นการวัด	ข้อมูลจากส่วนราชการ	ข้อมูลจากหน่วยงานอื่น	กำหนดการรายงาน
(๓) การพัฒนาองค์กร (Organization Transformation)			
(๓.๑) การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management & Human Resource Development) (PMQA ข้อ ๕.๑, ๕.๓)		- ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.	ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร.
(๓.๒) การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Data and Information Management) (PMQA ข้อ ๔.๒)		- ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.	ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร.
(๓.๓) การสร้างนวัตกรรมองค์กร (Organizational Innovation) (PMQA ข้อ ๖.๒, ๓.๒)		- ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.	ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร.
(๓.๔) การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) (PMQA ข้อ ๔.๓)		- ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.	ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร.
(๔) การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง (Resilience & Agility)			
(๔.๑) ความสามารถในการปรับตัวการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Agility and Change Management) (PMQA ข้อ ๑.๑, ๒.๑)		- ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.	ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร.
(๔.๒) การบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ (Business Continuity) (PMQA ข้อ ๖.๓)		- ผลการประเมิน PMQA ๔.๐ จากสำนักงาน ก.พ.ร.	ข้อมูลจากสำนักงาน ก.พ.ร.
(๔.๓) การประเมินความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล (DG Readiness Survey)		- ผลการประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล หน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey) ตามแนวทางของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA)	ครบกำหนดประเมิน
อื่นๆ กรณีการประเมินความคุ้มค่า ส่วนราชการระดับกองเพิ่มเติม	รายงานผลสัมฤทธิ์ในการยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานที่มีอยู่เดิม หรือผลถ่ายโอนภารกิจตามเอกสารคำชี้แจงประกอบการแบ่งส่วนราชการภายในกรม กรณีการเสนอจัดตั้งหน่วยงานเพิ่มเติม		

ติดต่อสอบถาม

กองพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. ๕๙/๑ ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

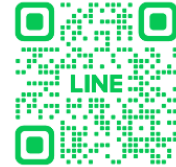
โทร : ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๘๒ (ปริศนา) หรือ ๙๙๖๕ (จารุวรรณ) และ

๐๙ ๘๓๙๕ ๕๔๔๗ (สาวิตรี : ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบราชการ)

อีเมล : saraban@opdc.go.th

LINE Official Account: OPDC PAS official chat

สำหรับสอบถามหรือขอคำปรึกษาในการรายงานผ่านระบบ PAS

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

Office of the Public Sector Development Commission (OPDC)

- ๐๒ ๓๕๖ ๙๙๙๙
- saraban@opdc.go.th
- <https://www.opdc.go.th>